

บทที่ 4

วิเคราะห์เดี่ยวปีในเพลงลาวแพน

ทางเดี่ยวปีในเพลงลาวแพนของเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมลนั้น เป็นทางที่ได้มาจากกองดุริยางค์กองทัพเรือ ซึ่งเป็นทางเดี่ยวที่ท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล ทำไว้สำหรับให้ปีคลาริเน็ตบรรเลง จึงมีระดับเสียงที่สูงมากไม่เหมาะสำหรับใช้ปีในบรรเลง เรือตรีสุวิทย์จึงได้คิดสร้างทางปีในเพลงเดี่ยวลาวแพนของท่านเองขึ้นมาใหม่ โดยอาศัยการยึดทางเพลงเดี่ยวลาวแพนเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล เป็นหลัก เมื่อเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล สร้างท่วงทำนองขึ้นมาใหม่สำเร็จแล้ว มีทำนอง เกิดความงาม ความไพเราะ ดังที่จะขอวิเคราะห์ต่อไปนี้

- ท่วงทำนองเพลง ทางเพลง
- การใช้ลม ใช้นิ้ว
- เทคนิคพิเศษ
- เอกลักษณ์ในการบรรเลง

ในการวิเคราะห์ทางเพลง เดี่ยวปีในเพลงลาวแพนของเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล ในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกำหนดสัญลักษณ์เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์ ดังนี้

สัญลักษณ์

1. ตอดลิ้น	ใช้สัญลักษณ์	U
2. ตอดลม	ใช้สัญลักษณ์	V
3. เป่าพรม	ใช้สัญลักษณ์	O
4. เป่าควงเสียง	ใช้สัญลักษณ์	=
5. ตีนิ้ว	ใช้สัญลักษณ์	T
6. เป่าเสียงยาว	ใช้สัญลักษณ์	→
7. สบदनิ้ว	ใช้สัญลักษณ์	○
8. เป่าเก็บ	ใช้สัญลักษณ์	<u>กรมฟ</u>

วิธีการเป่า

ขึ้นเพลงด้วยการตอดลิ้นในเสียงลาและการบังคับลม โดยเฉพาะเสียงกรวดออกมาได้ชัดเจน พร้อมทั้งพรมนิ้วห้องที่ 4 และ 5 ในเสียงเรสูง

ทำนองที่ 2

3	----	----	- ล - ค	- ร - ฟ	----- →	----- →	ล ช ฟ ล U U	- ช ฟ ร =
4	----	----	- ล - ค	- ร - ฟ	----- →	----- →	ล ช ฟ ล U U	- ช ฟ ร =

กลวิธี / การใช้ลม

ตอดลิ้น

บรรทัดที่ 3 -4 ห้องที่ 7 เสียงลา ทั้งสองเสียง

บันไดเสียง

เสียงฟา

การเคลื่อนที่ของทำนอง

การเคลื่อนที่ของทำนองเป็นการเคลื่อนที่อยู่คงที่ ในระดับกลุ่มเสียงกลาง เสียงเริ่มต้นและเสียงสุดท้ายของสำนวนนี้ประสานกันเป็นคู่เสนาะ คู่ 4 (ลา เร) และยังคงอยู่ในทางขวา โดยมีกลุ่มเสียงปัญจมูล ฟ ช ล x ค ร x ความไพเราะ ความงดงามของสำนวนนี้อยู่ที่เสียงกรวดที่ออกมาจากเสียงฟา เพราะลากเสียงให้ยาวและจะต่อด้วยการเป่าเก็บเป็นการเปลี่ยนความรู้สึกของการบรรเลงได้ขณะหนึ่ง

วิธีการเป่า

มีการบังคับลมให้เสียงกรวดออกในเสียงฟาประคองลมลากเสียงยาว ตอดลิ้นที่เสียงลาทั้งสองตัวในห้องที่ 7

ทำนองที่ 3

5	----	--- ล U	-- ฟชล	- ค - รั V O	- มัดพี รั	- ค - ล V U	-- ลชฟ	- ค - ร =
6	----	--- ล U	-- ฟชล	- ค - รั V O	- มัดพี รั	- ค - ล V U	-- ลชฟ	- ค - ร =

กลวิธี / การใช้ลม

ตอดลิ้น

บรรทัดที่ 5 - 6 ห้องที่ 2, 6 เสียงลา

ตอคลม	บรรทัดที่ 5 - 6 ห้องที่ 4, 6	เสียงโด
เป่าพรม	บรรทัดที่ 5 - 6 ห้องที่ 4	เสียงเรสูง
สะบัดนิ้ว	บรรทัดที่ 5 - 6 ห้องที่ 3, 5, 7	
เสียงควง	บรรทัดที่ 5 - 6 ห้องที่ 8	เสียงเร

บันไดเสียง เสียงฟา

การเคลื่อนที่ของทำนอง

การเคลื่อนที่ของทำนองอยู่ในระดับเสียงกลางเคลื่อนที่ไปหาระดับเสียงสูงและกลับลงมาเสียงต่ำ ซึ่งลักษณะเช่นนี้มีปรากฏในตอนต้นของเพลงในบรรทัดที่ 1 และ 2 แต่มีการสะบัดนิ้วเข้ามาช่วยให้เกิดความไพเราะเพิ่มมากขึ้น ความมุงดงามของสำนวนนี้ อยู่ที่ความเหมือนที่แตกต่างออกไป ในที่ขยวที่ย้อนกลับคืน โดยการเพิ่มการสะบัดนิ้ว

วิธีการเป่า

มีการใช้นิ้วที่สัมพันธ์กันกับลมในช่วงของการสะบัดนิ้วเพื่อให้เสียงออกชัดเจน พรมนิ้วที่เสียงเรสูง และใช้เสียงควงที่เสียงเรต่ำสุดท้าย

ทำนองที่ 4

7	----- →	--- ล →	- ด - ร V V	- ด - ร V V	- ฟ - -	- ล ค ฆ U	พ ร พ ฆ	พ ร ค ร =
8	----- →	--- ล →	- ด - ร V V	- ด - ร V V	- ฟ - -	- ล ค ฆ U	พ ร พ ฆ	พ ร ค ร =

กลวิธี / การใช้ลม

ตอคลิ้น	บรรทัดที่ 7 - 8 ห้องที่ 6 เสียงลา
ตอคลม	บรรทัดที่ 7 - 8 ห้องที่ 3, 4 เสียง โด เร
เป่าควงเสียง	บรรทัดที่ 7 - 8 ห้องที่ 8 เสียงเร
เป่าเก็บ	บรรทัดที่ 7 - 8 ห้องที่ 6 - 8

บันไดเสียง เสียงฟา

การเคลื่อนที่ของทำนอง

การเคลื่อนที่ของทำนองอยู่คงที่ ในระดับกลุ่มเสียงกลาง อยู่ในทางขวา โดยมีกลุ่มเสียงปัญจมูล ฟ ฆ ล x ค ร x แต่จะมีการผ่านลงไปเสียงต่ำ เสียงสูงอยู่สองเสียง คือเสียง ลาต่ำ ในห้องที่ 2 และเสียงโดสูง ในห้องที่ 6 ความไพเราะความมุงดงามของสำนวนนี้ อยู่ที่การเป่าล็กจิงหวะใน

เสียงฟาในห้องที่ 5 และความต่อเนื่องของสำนวนที่ไปสัมพันธ์กันกับสำนวนในห้องที่ 6 ห้องที่ 7 ห้องที่ 8

วิธีการเป่า

มีการบังคับลมให้เสียงลาดำเสียงออกมาชัดเจนเสียงสม่ำเสมอเสียงไม่แกว่ง เสียงกรวดเป่า ใช้การบังคับลมให้เสียงออกมาอย่างชัดเจน มีการเป่าควงเสียงในเสียงสุดท้าย

ทำนองที่ 5

9	----	- ล ด ร	- ร ฟ ช	ฟ ล ด ร	- ล ด ล v v	ช ล ด ร	- ร ฟ ช	ฟ ล ด ร
---	------	---------	---------	---------	----------------	---------	---------	---------

กลวิธี / การใช้ลม

ดอกลม ห้องที่ 5 เสียง ลา (ทั้งสองตัว)

เป่าควงเสียง ห้องที่ 8 เสียงเร

บันไดเสียง เสียงฟา

การเคลื่อนที่ของทำนอง

การเคลื่อนที่ของทำนองอยู่คงที่จากเสียงลาดำขึ้นไปเสียงชอลระดับเสียงกลาง ความไพเราะและความงดงามของสำนวนนี้อยู่ที่การใช้เสียงต่ำสลับกับเสียงกลาง เสียงประสานตอนขึ้นต้นและท้ายยังคงอยู่ที่เสียงคู่เสนาะ คู่ 4 เช่นเดิม

วิธีการเป่า

เป่าใช้ลมธรรมชาติ มีการบังคับลมในเสียงฟาไปเสียงลาดำ ทำนองนี้ไม่ใช้การเป่าควงเสียงในห้องสุดท้าย

ทำนองที่ 6

10	-- ค ี ล U	- ช ฟ ล U	- ช ฟ ร U	ฟ ล ด ร v U	- ฟ ช ล U	- ช ค ี ล U	- ช ฟ ร U	ฟ ล ด ร v U
11	- ล ด ล U	ช ล ด ล U	ช ล ด ร U	ฟ ล ด ร v U	- ร ฟ ช U	ล ร ฟ ช U	ล ช ฟ ร U	ฟ ล ด ร v U
12	- ล ด ล U	ช ล ด ล U	ช ล ด ร U	ฟ ล ด ร v U	- ร ฟ ช U	ล ร ฟ ช U	ล ช ฟ ร U	ฟ ล ด ร v U

กลวิธี / การใช้ลม

ดอดลิ้น	โน้ตตัวสุดท้ายของทุกห้องเพลง
ดอดลม	บรรทัดที่ 10 - 12 ห้องที่ 4, 8 เสียงโด
เป่าเก็บ	บรรทัดที่ 10 ห้องที่ 3 - 4 และ 7 - 8 บรรทัดที่ 11 ทั้งบรรทัด บรรทัดที่ 12 ทั้งบรรทัด

บันไดเสียง เสียงฟา

การเคลื่อนที่ของทำนอง

การเคลื่อนที่ของทำนอง อยู่ที่ระดับเสียงต่ำและเสียงกลาง ดังนั้นสำนวนนี้จึงมีการเคลื่อนที่ของทำนองที่ขึ้น - ลง และคงที่ อยู่ในทางขวา โดยมีกลุ่มเสียงปัญญามูล ฟ ซ ล x ค ร x สำนวนนี้พบว่าการขึ้นต้นประโยคและเสียงสุดท้ายของประโยค มีการประสานกันเป็นคู่ 2 (โด เร) ความรู้สึกของสำนวนนี้ฟังแล้วรู้สึกว่าการดำเนินกลอนยังไม่สิ้นสุด และมีการบรรเลงซ้ำทำนองในบรรทัดที่ 11 และ 12 ความไพเราะ ความงดงามของสำนวนส่วนนี้ อยู่ที่การใช้การไล่เสียงจากสูงมาหาเสียงต่ำ และการบรรเลงที่เล่นสำเนียงเสียงวกไปมาอยู่ที่ระดับเสียงต่ำ อารมณ์ของท่วงทำนองไม่แตกต่างไปจากทำนองที่แล้ว

วิธีการเป่า

ทำนองนี้ส่วนมากเป็นการเป่าเก็บ จึงมีการบังคับลมกับการใช้นิ้ว โดยเฉพาะส่วนที่เป็นเสียงต่ำไปหาเสียงกลางสลับกันไปมา

ทำนองที่ 7

13	----	- ค - ล U	-- ค ช U	ล ฟ ซ ล U	- ร ฟ ร	- ค - ล U	-- ค ช U	ล ฟ ซ ล U
14	- ร ฟ ซ	ล ซ ฟ ร	ฟ ซ ล - U	ล - ค ร U	----	ล ค - ล T U	--- ซ	ล ฟ ซ ล U
15	- ร ฟ ร	- ค - ล U	-- ค ช U	ล ฟ ซ ล U	- ร ฟ ซ	ล ซ ฟ ร	ฟ ซ ล - U	ล - ค ร =

กลวิธี / การใช้ลม

ดอดลิ้น	บรรทัดที่ 13 ห้องที่ 2 , 4 , 6 , 8 เสียงลา
	บรรทัดที่ 14 ห้องที่ 3 , 4 , 6 , 8 เสียงลา
	บรรทัดที่ 15 ห้องที่ 2 , 4 , 7 เสียงลา

ดีนิ้ว	บรรทัดที่ 14 ห้องที่ 6 เสียงลา
เป่าเก็บ	บรรทัดที่ 13 ห้องที่ 3 , 4 และ 7 , 8 บรรทัดที่ 14 ห้องที่ 1 - 3 บรรทัดที่ 15 ห้องที่ 3 , 4 และ 5 - 7
เป่าควงเสียง	บรรทัดที่ 15 ห้องที่ 8 เสียงเร
บันไดเสียง	เสียงฟา

การเคลื่อนที่ของทำนอง

มีการเคลื่อนที่ของทำนองจากเสียงสูงลงมาหาเสียงทางด้านกลุ่มเสียงต่ำ พบว่าเสียงขึ้นและจบของสำนวนนี้ยังคงเป็น คู่ 2 (โด เร) อยู่เช่นเดิมกับสำนวนที่แล้ว และมีทำนองที่บรรเลงซ้ำกันรวมอยู่ในทำนองนี้ด้วย โน้ตส่วนมากในทำนองที่จะเป็นการเป่าเก็บ มีการบังคับลมและกลับลมผสมผสานกันจึงเกิดความไพเราะ ความงดงามของสำนวนอยู่ที่การเปลี่ยนระดับเสียงสูงมาต่ำและต่ำไปหาสูง การเปลี่ยนความรู้สึกอยู่กับทำนองที่เป็นส่วนของการเป่าลักจังหวะ

วิธีการเป่า

ทำนองนี้มีการเป่าลักจังหวะ เสียงโดสูงใช้ลิ้นช่วยในการบังคับลม มีการเป่าควงเสียงในเสียงสุดท้าย พร้อมทั้งเป่าลากเสียงยาวเพื่อให้ไปเชื่อมกับทำนองต่อไป

ทำนองที่ 8

16	---- →	--- ล →	- ล ด ร V V	- ด - ร V V	- ฟ - -	- ล ค ุ ช U	ฟ ร ฟ ช	ฟ ร ด ร =
17	---- →	--- ล →	- ล ด ร V V	- ด - ร V V	- ฟ - -	- ล ค ุ ช U	ฟ ร ฟ ช	ฟ ร ด ร =

กลวิธี / การใช้ลม

ตอคลิ้น	ห้องที่ 6 เสียง ลา
ตอคลม	ห้องที่ 3 และห้องที่ 4 เสียง โด เร
เป่าเก็บ	ห้องที่ 6 - 8 ทั้งสองบรรทัด
เป่าควงเสียง	ห้องที่ 8 เสียงเร ทั้งสองบรรทัด
บันไดเสียง	เสียงฟา

การเคลื่อนที่ของทำนอง

การเคลื่อนที่ของทำนองเป็นการเคลื่อนที่ที่อยู่คงที่ ในกลุ่มเสียงกลาง แต่จะมีการผ่านลงไปเสียงต่ำ เสียงสูงอยู่สองเสียง คือเสียง ลาต่ำ ในห้องที่ 2 และเสียงโดสูง ในห้องที่ 6 เสียงอยู่

ในทางขวา โน้ตตัวแรกและท้ายของประโยคที่ประสานกันเป็นคู่เสนาะ คู่ 4 (ลา เร) และสำนวน ส่วนนี้เป็นการบรรเลงซ้ำกันกับสำนวนในทำนองที่ 4 มีความแตกต่างกันในห้องที่ 3 บรรทัดที่ 16 , 17 สำนวนส่วนนี้มีเสียง ลาดำ เพิ่มเข้ามา ความไพเราะความงามของสำนวนนี้อยู่ที่การ เป่าลิ้งจังหวะในเสียงฟาในห้องที่ 5 และความต่อเนื่องของสำนวนที่ไปสัมพันธ์กันกับสำนวนในห้องที่ 6 ห้องที่ 7 ห้องที่ 8

วิธีการเป่า

บังคับลมให้เสียงลาดำเสียงออกมาชัดเจนเสียงสม่ำเสมอเสียงไม่แกว่ง เสียงกรวดเป่าใช้ การบังคับลมให้เสียงฟาออกมาอย่างชัดเจน มีการเป่าควงเสียงในโน้ตสุดท้าย

ทำนองที่ 9

18	--- ล	<u>ด ร ด ร</u>	<u>ฟ ร ฟ ล</u>	<u>ด ร ด ร</u> U	--- ล	<u>ด ร ด ร</u>	<u>ฟ ร ฟ ล</u>	<u>ด ร ด ร</u> U
19	- ล ด ร	<u>ด ล ด ร</u>	<u>ด ล ด ร</u>	<u>ด ล ด ร</u> U	--- ด	ร ด ล - ด ร	- ฟ - ช	<u>ฟ ร ฟ ช</u> U

กลวิธี / การใช้ลม

- ดอกลิ้น   บรรทัดที่ 18 - 19 ห้องที่ 4 , 8 โน้ตเสียงสุดท้าย
 เป่าเก็บ   บรรทัดที่ 18 ห้องที่ 2 - 4 และห้องที่ 6 - 8
                           บรรทัดที่ 19 ห้องที่ 2 - 4 และห้องที่ 8
 สบัดนิ้ว   บรรทัดที่ 19 ห้องที่ 6

การเคลื่อนที่ของทำนอง

การเคลื่อนที่ของทำนองสำนวนนี้มีการเคลื่อนที่อยู่คงที่ในกลุ่มเสียงกลาง มีเสียงลาดำปน อยู่เพื่อการเชื่อมต่อของสำนวน พบว่าโน้ตต้นสำนวนมีการประสานเป็น คู่ 2 กับตัวโน้ตตัว สุดท้ายของสำนวน (ซอล ลา) ความไพเราะความงามของสำนวนนี้อยู่ที่การใช้นิ้วผสมกับการ บังคับลมของผู้บรรเลงว่าสามารถจะทำให้สอดคล้องกันมากน้อยเพียงใด มีการเปลี่ยนความรู้สึก ของสำนวนนี้ อยู่ตรงการทอนส่วนของท่วงทำนองในบรรทัดที่ 19

วิธีการเป่า

ส่วนมากเป็นการเป่าเก็บที่ใช้การบังคับลมเป็นหลัก ส่วนของการสบัดนิ้วเป่าได้ชัดเจน ตรงตามส่วนของจังหวะ เสียงกรวดเป่าออกชัดเจนทุกตัวโน้ต

ทำนองที่ 10

20	----	---ร	--คร	ฟชพล U	--คัล T	ชลคัร	--คร	ฟชพล U
21	----	---ร	--คร	ฟชพล U	--คัล T	ชลคัร	--คร	ฟชพล U
22	---ล	คัรคัร	ฟัรคัร	ฟัชฟัล	---ล	คัรคัร	ฟัรคัร	ฟัชฟัล
23	- ชัฟัล	- ชัฟัล	- ชัฟัล	- ฟั-ชั	----	---ฟั	-- ชัฟั	ชัค-รึ O

กลวิธี / การใช้ลม

ดอคลื่น	บรรทัดที่ 20, 21 ห้องที่ 4 และห้องเพลงที่ 8
เป่าเก็บ	บรรทัดที่ 20, 21 ห้องที่ 3-4, 5-6 และ 7-8
ตีนิ้ว	บรรทัดที่ 22 ห้องที่ 1-4 และ 5-8
เป่าพรม	บรรทัดที่ 23 ห้องที่ 8

บันไดเสียง

เสียงฟา

การเคลื่อนที่ของท่านอง

การเคลื่อนที่ของท่านองจากกลุ่มเสียงกลางขึ้นไปหากกลุ่มเสียงสูง ซึ่งยังอยู่ในทางขวา โดยมีกลุ่มเสียงปัญญาผล ฟ ช ล x คร x เสียงขึ้นต้นประโยคและท้ายประโยคเป็นโน้ตเสียงเดียวกัน มีการบรรเลงซ้ำกันทั้งบรรทัดในบรรทัดที่ 20, 21 และบรรเลงซ้ำกันในบรรทัดเดียวกันในบรรทัดที่ 22 ความไพเราะความงดงามของสำนวนส่วนนี้อยู่ที่การใช้การไล่เสียงจากเสียงระดับกลางขึ้นมาหาระดับเสียงสูง และการบรรเลงที่เล่นสำเนียงเสียงกววนไปมา

วิธีการเป่า

ท่านองนี้ส่วนมากเป็นการเป่าเก็บระดับเสียงสูง มีการบังคับลมให้สัมพันธ์กันกับการใช้นิ้ว โดยเฉพาะส่วนที่เป็นเสียงสูงคงยังบังคับลมให้ดี

ท่านองที่ 11

24	----	- คัรฟั	---รึฟั	---ริ	- ลัชัฟั	รึฟัชัฟั	---รึฟั	---ริ
			T	V			T	V
25	----	- คัรฟั	---รึฟั	---ริ	- ลัชัฟั	รึฟัชัฟั	---รึฟั	---ริ
			T	V			T	V

26	- คํร์ฟ	- ฟํ-รํ	- ลํซํฟ	- ฟํ-รํ V	- คํร์ฟ	- ฟํ-รํ	- ลํซํฟ	- ฟํ-รํ V
27	- ค-ร	- ค-ฟ	---ช U	ลชคํล U	----	----ร U	--คํร U	ฟชฟล U
28	--คํล	ชลคํร	--คํร U	ฟชฟล U	----	----ร U	--คํร U	ฟชฟล U
29	--คํล	ชลคํร	--คํร U	ฟชฟล U	---ล	คํรคํร U	ฟคํร U	ฟชฟล U
30	---ล	คํรคํร	ฟคํร U	ฟชฟล U	-ชฟล	-ชฟล U	-ชฟล U	-ฟ-ช O
31	----	---ฟ	--ชฟ	ชค-ร =	----	-คํรฟ	---รฟ	----ร U
32	-ลชฟ	รฟชฟ	---ฟ	----ร =	----	-คํรฟ	---รฟ	----ร U
33	-ลชฟ	รฟชฟ	---ฟ	----ร	-คํรฟ	-ฟ-ร	-ลชฟ	-ฟ-ร
34	-คํรฟ	-ฟ-ร	-ลชฟ	-ฟ-ร	-ค-ร	-ค-ฟ	---ช	ลชค-ล

กลวิธี / การใช้ลม

ตีนิ้ว

บรรทัดที่ 24 , 25 ห้องที่ 3 และห้องที่ 7

ตอกลิ้น

บรรทัดที่ 27 โน้ตตัวสุดท้ายห้องที่ 3 , 4 , 6 , 7 , 8

บรรทัดที่ 28 โน้ตตัวสุดท้ายห้องที่ 3 , 4 , 6 , 7 , 8

บรรทัดที่ 29 โน้ตตัวสุดท้ายห้องที่ 3 , 4 , 6 , 7 , 8

บรรทัดที่ 30 โน้ตตัวสุดท้ายห้องที่ 4 , 5 , 6 , 7

บรรทัดที่ 31 , 32 โน้ตตัวสุดท้ายห้องที่ 8

เป่าควงเสียง

บรรทัดที่ 31 , 32 โน้ตตัวสุดท้ายห้องที่ 4

ตอกลม

บรรทัดที่ 24 โน้ตตัวสุดท้ายห้องที่ 4 , 8

บรรทัดที่ 25 โน้ตตัวสุดท้ายห้องที่ 4 , 8

บรรทัดที่ 26 โน้ตตัวสุดท้ายห้องที่ 4 , 8

พรมนิ้ว

บรรทัดที่ 30 โน้ตตัวสุดท้ายห้องที่ 8

เป่าเก็บ

โน้ตที่มีการขีดเส้นใต้ทุกตัว

บันไดเสียง

เสียงฟา

การเคลื่อนที่ของทำนอง

การเคลื่อนที่ของสำนวนนี้ อยู่ที่กลุ่มเสียงสูง และเคลื่อนที่ลงมาอยู่ใน กลุ่มเสียงกลาง เสียงขึ้นต้นประโยคและเสียงสุดท้ายของประโยคเป็นคู่เสนาะ คู่ 3 (ลา โด) อยู่ในทางขวา โดยมี กลุ่มเสียงปัญญามูล ฟ ช ล x ค ร x ความไพเราะความงดงามของสำนวนส่วนนี้ อยู่ที่การ บรรเลงโดยการใช้ระดับเสียงสูงที่บรรเลงติดต่อกันถึง 3 บรรทัด และการบรรเลงที่เล่นสำเนียง เสียงวกไปวนมาเหมือนการพุดคุยถกเถียงกันไปมา การเปลี่ยนอารมณ์ความรู้สึกที่จะไม่เปลี่ยนไป จากสำนวนที่แล้วสักเท่าไร แต่จะมีการบรรเลงซ้ำสำนวน ทำให้เกิดเป็นเอกลักษณ์หนึ่งของเพลง เดี่ยวลาวแพน

วิธีการเป่า

ทำนองนี้ส่วนมากเป็นการเป่าในระดับเสียงสูง มีการใช้ลิ้นช่วยในการบังคับลมให้สัมพันธ์ กันกับการใช้นิ้ว โดยเฉพาะส่วนที่เป็นเสียงสูงมีการบังคับลมที่ดี มีการเป่าพรมนิ้ว และเป่าควง เสียงและสลับนิ้วเกิดขึ้นในทำนองส่วนนี้ด้วย

ทำนองที่ 12

35	----	----	----	----	- ฟชล	ช ฟชล	ช ฟชล	ช ฟชล
					T	T	T	T
36	ดํ ร์ คํล	คํล ชฟ	ค ร คฟ	--ชล	ค ร คฟ	--ชล	ดํ ร์ คํล	คํล ชฟ
				U		U		
37	-คํ-ล	-ช-ฟ	--ชล	-คํ-ช	-ลคํช	ลชฟร	-ฟ-ล	-ค-ร
	V U		U	V U	V			
38	-รํ-คํ	-ล-คํ	-ล-ช	-ฟ-ร	-รํ-คํ	-ล-คํ	-ล-ช	-ฟ-ร
	O V	T V	T		O V	T V	T	

กลวิธี / การใช้ลม

ดอกลิ้น	บรรทัดที่ 36 ห้องที่ 4, 6 เสียงลา
	บรรทัดที่ 37 ห้องที่ 1, 3, 4 โน้ตตัวสุดท้าย
ดอกลม	บรรทัดที่ 37 ห้องที่ 1, 4, 5 เสียงโดสูง
	บรรทัดที่ 38 ห้องที่ 1, 2, 5, 6 เสียงโดสูง
คินิ้ว	บรรทัดที่ 35 ห้องที่ 5 - 8 เสียงลา
	บรรทัดที่ 38 ห้องที่ 2, 3, 6, 7 เสียงลา
พรมนิ้ว	บรรทัดที่ 38 ห้องที่ 1, 5 เสียงเรสูง
เป่าเก็บ	โน้ตที่มีการขีดเส้นใต้ทุกตัว
บันไดเสียง	เสียงฟา

การเคลื่อนที่ของทำนอง

การเคลื่อนที่ของทำนอง อยู่ที่กลุ่มเสียงกลาง เคลื่อนที่ขึ้นไปทีกลุ่มเสียงสูง และกลับลงมา กลุ่มเสียงกลางในตอนท้ายประโยค มีการบรรเลงซ้ำทำนองในบรรทัดสุดท้าย เสียงขึ้นต้น ประโยคและท้ายประโยคประสานกันอยู่ที่เสียงคู่เสนาะ คู่ 3 (เร ฟา) อารมณ์ความรู้สึกจะ เปลี่ยนไปจากทำนองที่แล้ว

วิธีการเป่า

ทำนองนี้ส่วนมากเป็นการเป่าเก็บระดับเสียงกลาง บังคับลมให้สัมพันธ์กันกับการใช้นิ้ว และมีการดอกลิ้น ดอดลม ดีนิ้ว พรมนิ้วเข้ามาช่วยให้เกิดความไพเราะยิ่งขึ้น

ทำนองที่ 13

39	----	- ฟ - ร	----	- ด - ร V V	- ฟ - ซ	- ล - ร U	----	- ด - ร V V
40	----	- ฟ - ร	----	- ด - ร V V	- ฟ - ซ	- ล - ร U	ฟ ร ฟ ด	- ร - ฟ
41	----	--- ฟ	----	--- ฟ	- ซ ฟ ร	- ด - ล	---- ซ	--- ฟ

กลวิธี / การใช้ลม

ดอกลิ้น บรรทัดที่ 39 , 40 ห้องที่ 6 เสียงลา

ดอดลม บรรทัดที่ 39 ห้องที่ 4 , 8 เสียง โด เร

บรรทัดที่ 40 ห้องที่ 4 เสียง โด เร

บันไดเสียง เสียงฟา

การเคลื่อนที่ของทำนอง

การเคลื่อนที่ของทำนองเป็นการเคลื่อนที่อยู่คงที่ ในระดับเสียงกลาง แต่จะมีการผ่านลง ไปเสียงต่ำในส่วนสุดท้าย ความไพเราะความงดงามของสำนวนนี้อยู่ที่ส่วนท้ายที่มีการเปลี่ยนเสียง

วิธีการเป่า

เป่าเสียงตรงธรรมชาติมีการบังคับลมในการดอดลมควร มีการให้เสียงออกมาในระดับ ความดังที่เท่ากัน และบังคับลมในตอนท้ายสำนวนที่เป็นเสียงต่ำ

ทำนองที่ 14

42	----	- ร ร ร UUU	-- ฟ ช	- ท - ฟ	----	- ร ร ร UUU	-- ฟ ช	- ฟ - ท V
43	--- คั	รื คั ท ช	- ท - ช U	- ฟ - คั	-- ท ช U	- ท - ช U	- ฟ - รื T	--- รื O
44	--- คั V	- รื - รื	- คั ท คั	- ท - ท	- คั ท ช	- ฟ - รื	--- คั V	- รื - คั V
45	- ท ท ท	- ฟ - ช U	- ท - คั	- รื - ช U	--- คั	ท ช - ฟ	--- ชั	ฟ รื - คั
46	ท ช ท รื	- คั ท ช	ฟ รื - คั	ท ช - ฟ				

กลวิธี / การใช้ลม

ตอคลิก

บรรทัดที่ 42 ห้องที่ 2, 6 เสียงเร

บรรทัดที่ 43 ห้องที่ 3, 5, 6 เสียงซอล

บรรทัดที่ 45 ห้องที่ 2, 4 เสียงซอล

ตอกลม

บรรทัดที่ 42 ห้องที่ 8 เสียงที

บรรทัดที่ 44 ห้องที่ 1, 7, 8 เสียงโดสูง

ตีนัว

บรรทัดที่ 43 ห้องที่ 7 เสียงเรสูง

พรมนัว

บรรทัดที่ 43 ห้องที่ 8 เสียงเรสูง

บันไดเสียง

เสียงที

การเคลื่อนที่ของทำนอง

การเคลื่อนที่ของทำนองจากกลุ่มเสียงกลางเคลื่อนที่ไปหากลุ่มเสียงสูง ความงามของสำนวนที่เกิดจากท่วงทำนองที่แปลกหู เสียงต้นประโยคและท้ายประโยคประสานกันเป็นคู่เสนาะ คู่ 3 (เร ฟา) และจะเปลี่ยนจากกลุ่มเสียงทางขวา เป็นกลุ่มเสียงทางกลาง โดยมีกลุ่มเสียง ปัญจมูล ท คร x ฟ ช x

วิธีการเป่า

ทำนองส่วนนี้เป็นการใช้นิ้วที่เรียกกันว่าเป่าป็นเสียงมีอยู่หลายช่วง การบังคับลมมีการใช้ลมช่วยในเสียงสูง มีการบังคับลิ้นปีได้ดีโดยเฉพาะเสียง โดสูง เรสูง มีการตอคลิก ตอกลม ตีนัว และเป่าพรม

ทำนองที่ 15

46					----	----ร	----	-ด-ฟ
47	----ร U	-ช-ฟ	----ร U	-ด-ฟ	----	----ร U	----	-ด-ฟ
48	----ร U	-ช-ฟ	----ร U	-ด-ร U	-ฟ-ร U	-ด-ร U	-ฟ-ร U	-ด-ร U
49	ฟชฟร	-ด-ร	-ฟ-ช	ฟรฟช	----	-ฟ-ช	--ฟร	ฟร-ด
50	-รดท	ดร-ด U	-ท-ล	-ฟ-ช	----	-ฟ-ช	-ล-ท U	-ฟ-ช
51	ทชฟร	-ฟ-ช U	-ฟ-ช U	-ท-คั V	-รึคัท	-คั-รึ	-คั-รึ	-ฟ-คั V
52	-รึฟคั	<u>รึคัทช</u>	-ชัฟรึ	-คั-ท V				

กลวิธี / การใช้ลม

ตอคลื่น

บรรทัดที่ 47, 48 เสียงเรทุกเสียง

บรรทัดที่ 50 ห้องที่ 2 เสียงเร ห้องที่ 7 เสียงลา

บรรทัดที่ 51 ห้องที่ 2, 3 เสียงชอล

ตอกลม

บรรทัดที่ 51 ห้องที่ 4, 8 เสียงโคสูง

บรรทัดที่ 52 ห้องที่ 4 เสียงที

เป่าเสียงควง

บรรทัดที่ 46 ห้องที่ 6 เสียงเร

บันไดเสียง

เสียงที

การเคลื่อนที่ของทำนอง

การเคลื่อนที่ของทำนองเริ่มต้นจากกลุ่มเสียงกลางขึ้นไปหากกลุ่มเสียงสูง เสียงต้นประโยคและเสียงสุดท้ายของประโยคประสานกันเป็นคู่เสนาะ คู่ 3 (ที เร) ซึ่งอยู่ในทางกลาง โดยมีกลุ่มเสียงปัญจมูล ท ดร x ฟ ช x ความงดงามของสำนวนเกิดขึ้นที่ อารมณ์เพลงจะไปสัมพันธ์กันกับสำนวนที่แล้ว และส่งอารมณ์เพลงไปเชื่อมกับสำนวนต่อไป

วิธีการเป่า

ทำนองส่วนนี้ยังมีการเป่าป็นเสียงมืออยู่ การบังคับลมมีการใช้ลมช่วยในเสียงสูง มีการบังคับลิ้นปีได้ดีโดยเฉพาะเสียง โคสูง เรสูง มีการตอคลื่น ตอกลม เป่าควงเสียงและเป่าพรม

ทำนองที่ 16

52					- ฟ - -	ค ฟ - รั V	-- ค ื ท	- ค ื - รั V
53	- ฟ - -	- ฟ - รั V	-- ค ื ท	- ค ื - ท	- ฟ - -	ค ฟ - รั V	-- ค ื ท	- ค ื - รั V
54	ฟ ื รั ฟ ื รั	- ค ื - รั O	--- ฟ	--- ื				

กลวิธี / การใช้ฉลุม

ตลอดลม

บรรทัดที่ 52 ห้องที่ 6, 8 เสียงเรสูง

บรรทัดที่ 53 ห้องที่ 2, 6, 8 เสียงเรสูง

พรมนิ้ว

บรรทัดที่ 54 ห้องที่ 2 เสียงเรสูง

บันไดเสียง

เสียงที

การเคลื่อนที่ของทำนอง

การเคลื่อนที่ของทำนองเริ่มต้นจากกลุ่มเสียงกลางขึ้นไปหากกลุ่มเสียงสูง เสียงต้นประโยคและเสียงสุดท้ายของประโยคประสานกันเป็น คู่ 2 (ฟา ซอล) ซึ่งอยู่ในทางกลาง โดยมีกลุ่มเสียงปัญจมูล ท ค ร x ฟ ซ x มีการบรรเลงซ้ำทำนอง ความงดงามของสำนวนเกิดขึ้นจากการบรรเลงซ้ำทำนอง อารมณ์เพลงมีการเชื่อมต่อสัมพันธ์กันกับสำนวนที่แล้ว และส่งอารมณ์เพลงไปเชื่อมต่อกับสำนวนต่อไปได้ไพเราะอย่างยิ่ง

วิธีการเป่า

ทำนองนี้มีการบังคับลมและใช้ลิ้นประคองเสียงในระดับเสียงสูง

ทำนองที่ 17

54					- ค ื - ล V U	-- ล ล U U	- ซ - ล U	- ค ื - ล V U
55	- ค ื - ร V	- ฟ - ซ	- ฟ - ซ	- ล - ซ U	ค ื ล ซ ฟ	- ซ - ล U	- ซ - ล U	- ค ื - ล V U
56	- ร ร ร	- ค - ร	- รั ค ล U	- ซ - ฟ				

กลวิธี / การใช้ฉลุม

ตอดลิ้น	บรรทัดที่ 54	ห้องที่ 5, 6, 7, 8 เสียงลา
	บรรทัดที่ 55	ห้องที่ 4, 6, 7, 8 เสียงลา
	บรรทัดที่ 56	ห้องที่ 3 เสียงลา
ตอดลม	บรรทัดที่ 54	ห้องที่ 5, 8 เสียงโค
	บรรทัดที่ 55	ห้องที่ 1, 8 เสียงโค

บันไดเสียง

เสียงฟา

การเคลื่อนที่ของทำนอง

การเคลื่อนที่ของทำนองอยู่ในกลุ่มเสียงกลาง แต่จะมีการขึ้นเสียงโคสูง และเรสูงบ้างเล็กน้อย ความไพเราะและความงดงาม อารมณ์ของสำนวนนี้ให้อารมณ์เพลงที่ต่อเนื่องกับสำนวนก่อนหน้านี้ เสียงขึ้นต้นประโยคและเสียงสุดท้ายของประโยคเป็นคู่เสนาะ คู่ 4 (โค ฟา) และกลับมาบรรเลงอยู่ในทางขวา โดยมีกลุ่มเสียงปัญญาจุมล ฟ ซ ล x ค ร x

วิธีการเป่า

ทำนองช่วงนี้มีทั้งการตอดลิ้นที่ เสียงลา และตอดลมที่เสียง โคสูง มีการบังคับลมให้เสียงเรที่เป่าซ้ำกันมีน้ำหนักเสียงออกมาเท่ากัน

ทำนองที่ 18

56					- ซ ฟ ร	- ค - ล	-- ซ ล	ค รั ค ล
						U	U	U
57	- ล ค ซ	ล ซ ฟ ร	ค ล ค ร	- ฟ - ซ	ค ล ซ ฟ	- ซ - ล	- ฟ ฟ ฟ	- ค - ร
						U		V
58	-----	- ล ค ซ	ล ซ ฟ ร	ฟ ค - ร	-----	- ค - ค	--- ล	ค ล ซ ฟ
				V			U	
59	- ซ ฟ ร	- ค - ร	- ฟ - ซ	ค ล ซ ฟ				

กลวิธี / การใช้ฉลุม

ตอดลิ้น	บรรทัดที่ 56	ห้องที่ 6, 7, 8 เสียงลา
	บรรทัดที่ 57	ห้องที่ 6 เสียงลา
	บรรทัดที่ 58	ห้องที่ 7 เสียงลา
ตอดลม	บรรทัดที่ 57	ห้องที่ 8 เสียงเร

บรรทัดที่ 58 ห้องที่ 4 เสียงเร

เป่าเก็บ

โน้ตที่มีการขีดเส้นใต้ทุกตัว

บันไดเสียง

เสียงฟา

การเคลื่อนที่ของทำนอง

การเคลื่อนที่ของทำนองอยู่ในกลุ่มเสียงกลาง เคลื่อนที่ขึ้นไปกลุ่มเสียงสูง และกลับลงมา กลุ่มเสียงกลางดั้งเดิม เสียงขึ้นต้นประโยคและเสียงสุดท้ายของประโยค คู่ 2 (ฟา ซอล) อยู่ในทางขวา โดยมีกลุ่มเสียงปัญญาล ฟ ซ ล x ค ร x ความไพเราะอยู่ที่การใช้โน้ตตัวเดิมซ้ำกันแต่ใช้การบังคับลม ในการประคองเสียง มีการเชื่อมต่อของอารมณ์เพลงที่ต่อเนื่องกันกับทำนองที่ผ่านมา

วิธีการเป่า

เป่าใช้ลมธรรมชาติใช้การบังคับลมในการเปลี่ยนระดับเสียง เสียงฟาที่ต้องบรรเลงซ้ำกันใช้การบังคับลมช่วย มีการตอดลิ้นตอดลมและเป่าเก็บเป็นช่วงๆ

ทำนองที่ 19

59					- ซ ซ ซ U U U	- ฟ - ซ U	- ล - ซ U	- ฟ - ซ U
60	- ล - ซ U	- ฟ - ซ U	- ล - ซ U	- ล - ค V	-----	- ล - ค V	-----	- ล - ร O
61	-----	- ล - ร U	- ล - ร U	ค ล - ค V	- ร ค ล V	ค ร - ค V	- ล - ค V	- ล - ซ U

กลวิธี / การใช้ลม

ตอดลิ้น

บรรทัดที่ 59 ห้องที่ 5 - 8 เสียงซอล

บรรทัดที่ 60 ห้องที่ 1 - 3 เสียงซอล

บรรทัดที่ 61 ห้องที่ 8 เสียงซอล

ตอดลม

บรรทัดที่ 60 ห้องที่ 4 , 6 เสียงโดสูง

บรรทัดที่ 61 ห้องที่ 4 , 6 , 7 เสียงโดสูง

พรมนิ้ว

บรรทัดที่ 60 ห้องที่ 8 เสียงเรสูง

บันไดเสียง

เสียงฟา

การเคลื่อนที่ของทำนอง

การเคลื่อนที่ของทำนองเริ่มต้นสำนวนนี้อยู่ในกลุ่มเสียงกลาง เคลื่อนที่ขึ้นมาหาระดับเสียงสูง และกลับลงไปกลุ่มเสียงกลาง มีสำนวนที่ใช้การเป่าซ้ำ ความไพเราะอยู่ที่การใช้โน้ตตัวเดิมเป่าซ้ำ การลัดจังหวะ ให้ความรู้สึกของอารมณ์และทำนองที่เชื่อมต่อกันกับทำนองที่ผ่านมา

วิธีการเป่า

ทำนองช่วงนี้มีทั้งการตอดลิ้นที่เสียงลา เสียงโดต่ำ และตอดลมที่เสียง โดสูง เรสูง มีการบังคับลมให้เสียงกรวดออกมาชัดเจน

ทำนองที่ 20

62	- คํ - ล V U	-- ล ล U U	- ซ - ล U	- คํ - ล V U	- คํ - ร V	- ฟ - ซ U	- ฟ - ซ U	- ล - ซ U
63	คํ ล ซ ฟ V	- ซ - ล U	- ซ - ล U	- คํ - ซ V	- ร ร ร U	- ค - ร U	- ร ค ล U	- ซ - ฟ U

กลวิธี / การใช้ลม

ตอดลิ้น	บรรทัดที่ 62	ห้องที่ 1-4 เสียงลา ห้องที่ 6-8 เสียงซอล
	บรรทัดที่ 63	ห้องที่ 2, 3, 7 เสียงลา
ตอดลม	บรรทัดที่ 62	ห้องที่ 1, 4, 5 เสียงโด
	บรรทัดที่ 63	ห้องที่ 1, 4 เสียงโด

บันไดเสียง เสียงฟา

การเคลื่อนที่ของทำนอง

การเคลื่อนที่ของทำนองอยู่ในกลุ่มเสียงกลาง แต่จะมีการขึ้นเสียงโดสูง และเรสูงบ้างเล็กน้อย ความไพเราะและความงดงาม อารมณ์ของสำนวนนี้ให้อารมณ์เพลงที่ต่อเนื่องกับสำนวนก่อนหน้า และสำนวนนี้เป็นสำนวนที่บรรเลงซ้ำทำนองกับท่วงทำนองที่ 17 เสียงขึ้นต้นประโยคและเสียงสุดท้ายของประโยคเป็นคู่เสนาะ คู่ 4 (โด ฟา) อยู่ในทางขวา โดยมีกลุ่มเสียงปัญญาล ฟ ซ ล x ค ร x

วิธีการเป่า

ทำนองช่วงนี้มีทั้งการตอดลิ้นที่ เสียงลา และตอดลมที่เสียง โดสูง มีการบังคับลมให้เสียงเรที่เป่าซ้ำกันมีน้ำหนักเสียงออกมาเท่ากัน

ทำนองที่ 21

64	-ช ฟ ร	-ด-ล	--ช ล U	ดํ ร์ ดํ ช	-ล ดํ ช U	ล ช ฟ ร	ด ล ค ร	-ฟ-ช
65	ดํ ล ช ฟ	-ช-ล U	-ฟ ฟ ฟ	-ด-ร V	----	-ล ดํ ช U	ล ช ฟ ร	ฟ ด-ร V
66	----	-ด-ดํ V	---ล U	ดํ ล ช ฟ U	-ช ฟ ร	-ด-ร	-ฟ ช ล U	-ช-ฟ

กลวิธี / การใช้ลม

ดอกลิ้น	บรรทัดที่ 64	ห้องที่ 3 , 5	เสียงลา
	บรรทัดที่ 65	ห้องที่ 2 , 6	เสียงลา
	บรรทัดที่ 66	ห้องที่ 3 , 4 , 7	เสียงลา
ดอกลม	บรรทัดที่ 65	ห้องที่ 4 , 8	เสียงโค
	บรรทัดที่ 66	ห้องที่ 1	เสียงโคสูง

บันไดเสียง

เสียงฟา

การเคลื่อนที่ของท่านอง

การเคลื่อนที่ของท่านองอยู่ในกลุ่มเสียงกลาง เคลื่อนที่ขึ้นไปกลุ่มเสียงสูง และกลับลงมากลุ่มเสียงกลางดั้งเดิม เสียงขึ้นต้นประโยคและเสียงสุดท้ายของประโยค คู่ 2 (ฟา ซอล) อยู่ในทางขวา โดยมีกลุ่มเสียงปัญญาผล ฟ ช ล x ค ร x มีการเชื่อมต่อของอารมณ์ต่อเนื่องกันกับท่านองที่ผ่านมา

วิธีการเป่า

เป่าใช้ลมธรรมชาติใช้การบังคับลมในการเปลี่ยนระดับเสียง เสียงฟาที่ต้องบรรเลงซ้ำ มีการบังคับลมให้เสียงกรวดได้ออกมาชัดเจน

ท่านองที่ 22

67	----	---รฟ	--ช ล U	-ดํ-ฟ	-ช ฟ ร	-ด-ฟ	--ช ล U	-ดํ-รํ V O
68	----	---รฟ	--ช ล U	-ดํ-ฟ	-ช ฟ ร	-ด-ฟ	--ช ล U	-ดํ-รํ V O

กลวิธี / การใช้ลม

ดอกลิ้น	บรรทัดที่ 67	ห้องที่ 3 , 7	เสียงลา
	บรรทัดที่ 68	ห้องที่ 3 , 7	เสียงลา

ตอลม	บรรทัดที่ 67	ห้องที่ 8	เสียงโด
	บรรทัดที่ 68	ห้องที่ 8	เสียงโด
พรมนิ้ว	บรรทัดที่ 67	ห้องที่ 8	เสียงเร
	บรรทัดที่ 68	ห้องที่ 8	เสียงเร

บันไดเสียง เสียงฟา

การเคลื่อนที่ของทำนอง

มีการเคลื่อนที่ของทำนองที่กลุ่มเสียงกลาง ขึ้นมากลุ่มเสียงสูง มีการบรรเลงซ้ำทำนอง อารมณ์ของสำนวนนี้ให้อารมณ์เพลงที่เปลี่ยนความรู้สึกไปจากสำนวนที่แล้ว

วิธีการเป่า

ทำนองช่วงนี้มีทั้งการตอดลิ้น ที่เสียงลา ตอลม และเป่าพรมที่เสียงเรสูง มีการบังคับลมให้เสียงกรวดออกมาได้ชัดเจน

ทำนองที่ 23

69	- คํ - ล V U	- ซ - คํ V	--- ล U	- ซ - - U U	คํ รํ คํ ล U	- ซ - คํ U	--- ล U	- ซ - - U
70	- คํ - - V	- คํ - ฟ V	----	- ล - ซ U U	- ล คํ ซ U	ล ซ ฟ ร U	- ล ซ ฟ U	- ร - ค U
71	- คํ - ล V U	- ซ - คํ V	--- ล U	- ซ - - U U	คํ รํ คํ ล U	- ซ - คํ U	--- ล U	- ซ - - U
72	- คํ - - V	- คํ - ฟ V	----	- ล - ซ U U	- ล คํ ซ U	ล ซ ฟ ร U	- ล ซ ฟ U	- ร - ค U

กลวิธี / การใช้ลม

ตอดลิ้น	บรรทัดที่ 69	ห้องที่ 1 , 3 , 5 , 7	เสียงลา
	บรรทัดที่ 70	ห้องที่ 4	เสียงลา ซอล
	บรรทัดที่ 71	ห้องที่ 1 , 3 , 5 , 7	เสียงลา
	บรรทัดที่ 72	ห้องที่ 4	เสียงลา ซอล
ตอลม	บรรทัดที่ 69 - 72	ห้องที่ 1 , 2	เสียงโดสูง
เป่าเก็บ			โน้ตที่มีการขีดเส้นใต้ทุกตัว
บันไดเสียง			เสียงฟา

การเคลื่อนที่ของทำนอง

มีการเคลื่อนที่ของทำนองจากกลุ่มเสียงสูง ลงมาหากกลุ่มเสียงกลาง มีการบรรเลงซ้ำ ทำนองเดียวกัน ความไพเราะอยู่ที่การลัดจังหวะ ให้ความรู้สึกและอารมณ์เพลงที่เชื่อมต่อกันกับ ทำนองที่แล้ว และอยู่ในทางขวา โดยมีกลุ่มเสียงปัญญามูล ฟ ซ ล x ค ร x

วิธีการเป่า

ทำนองช่วงนี้มีทั้งการตอดลิ้นที่เสียงลา ตอดลมที่เสียงโดสูง และเป่าเก็บบ้างเล็กน้อย

ทำนองที่ 24

73	----	- <u>ล</u> คร	<u>ด</u> ร <u>ฟ</u> ร	-คคค U U U	----	- <u>ล</u> คร	<u>ด</u> ร <u>ฟ</u> ร	-คคค U U U
74	-ซ-ล	-ค-ร	<u>ด</u> ร <u>ฟ</u> ร	-คคค U U U	-ซ-ล U U	-ค-ร U U	-ค-ล V V	-ซ-ฟ V V

กลวิธี / การใช้ลม

ตอดลิ้น

บรรทัดที่ 73 ห้องที่ 4 , 8 เสียงโด

บรรทัดที่ 74 ห้องที่ 4 - 6 ทุกเสียง

ตอดลม

บรรทัดที่ 74 ห้องที่ 7 , 8 ทุกเสียง

บันไดเสียง

เสียงฟา

การเคลื่อนที่ของทำนอง

มีการเคลื่อนที่ของทำนองเริ่มจากกลุ่มเสียงต่ำขึ้นมากลุ่มเสียงกลาง มีการบรรเลงซ้ำทำนอง และซ้ำตัวโน้ต ความไพเราะความงดงามอยู่ที่การทำจังหวะการเปลี่ยนจังหวะให้เร็วขึ้น เพื่อออก ชุ่ม เสียงขึ้นต้นประโยคและเสียงสุดท้ายของประโยคเป็นเสียงคู่เสนาะ คู่ 3 (ฟา ลา) อยู่ในทาง ขวา โดยมีกลุ่มเสียงปัญญามูล ฟ ซ ล x ค ร x

วิธีการเป่า

ทำนองช่วงนี้มีทั้งการตอดลิ้น ตอดลม ที่โน้ตหลายตัว มีการเป่าซ้ำโน้ตหลายครั้ง บรรทัดสุดท้ายเร่งจังหวะเร็วขึ้นเพื่อจะออก ชุ่ม ในอัตราจังหวะชั้นเดียว

ทำนองที่ 25 (เปลี่ยนอัตราจังหวะ หน้าทับ)

75	---ร	ฟซฟซ	---ล	--คซ	ลซ <u>ฟ</u> ร	<u>ด</u> ร <u>ฟ</u> ซ	ลซ <u>ฟ</u> ร	ซร-ค
76	- <u>ร</u> ฟ <u>ร</u>	<u>ด</u> ร <u>ฟ</u> ซ	<u>ฟ</u> ร <u>ฟ</u> ล	- <u>ร</u> ฟ <u>ซ</u>	<u>ฟ</u> ร <u>ฟ</u> ร	ฟล-ซ	<u>ฟ</u> ร <u>ฟ</u> ซ	<u>ฟ</u> ร <u>ฟ</u> ค
77	---ร	ฟร-ค	- <u>ล</u> คร	ฟร-ค	- <u>ร</u> -ซ	ฟร-ค	-ล-ซ	ฟร-ค

อัตรารัจจะ

ชั้นเดียว

ชั้นเดียว	- ฉิ่ง - ฉับ	- ฉิ่ง - ฉับ	- ฉิ่ง - ฉับ	- ฉิ่ง - ฉับ	- ฉิ่ง - ฉับ	- ฉิ่ง - ฉับ	- ฉิ่ง - ฉับ	- ฉิ่ง - ฉับ	- ฉิ่ง - ฉับ
-----------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

จังหวะหน้าทับ

ซุ่ม

กลองตัวผู้	----	-ติง โฉ๊ะ ติง	-ติง- โฉ๊ะ	-ติง โฉ๊ะ ติง	--- โฉ๊ะ	-ติง โฉ๊ะ ติง	-ติง- โฉ๊ะ	-ติง โฉ๊ะ ติง
กลองตัวเมีย	----	- ฉ๊ะ - ทัง	--- ทัง	- ฉ๊ะ - -	- ฉ๊ะ - ฉ๊ะ	- ทัง - ทัง	--- ทัง	- ฉ๊ะ - -

กลวิธี / การใช้ลม

ทำนองช่วงนี้เป็นอัตรารัจจะชั้นเดียวจึงจะเป็นการเป่าเกือบเป็นส่วนมาก จึงไม่ใช้การตอดลิ้นแต่จะใช้การบังคับลมและการตอดลมเป็นช่วงแล้วแต่ความเหมาะสมของช่วงทำนอง มีความจำเป็นอย่างมากในการใช้นิ้วดั่งนั้นผู้บรรเลงต้องมีความแม่นยำ การเป่าปี่ในของเรือดริสูวีย์ แก้วกระมล นั้นมีเทคนิคของท่านคือในสำนวนหรือทำนองที่มีความเร็ว เช่นในจังหวะชั้นเดียวท่านไม่ใช้การตอดลิ้น เพราะจะทำให้เสียงของปี่ออกมาแข็งกระด้าง ไม่มีความไพเราะ

บันไดเสียง

เสียงฟา

การเคลื่อนที่ของทำนอง

การเคลื่อนที่ของทำนองอยู่คงที่ในกลุ่มเสียงกลาง จะมีลงเสียงลาดต่ำและเสียงโดสูงบ้างเล็กน้อย ความไพเราะความงามของสำนวนนี้อยู่ตรงที่การเป่าที่ต่อเนื่อง แม่นยำของผู้บรรเลง สำเนียงของสำนวนคล้ายกับการถกเถียงกันของทำนองสองทำนองเพลง เสียงขึ้นต้นประโยคและเสียงสุดท้ายของประโยคเป็นเสียง คู่ 2 (โด เร) และอยู่ในทางขวา โดยมีกลุ่มเสียงปัญญามูล ฟ ซ ล x ค ร x

วิธีการเป่า

ทำนองส่วนนี้ผู้บรรเลงจะเน้นการใช้ลมบังคับเสียงมากกว่าใช้การตอดลิ้น และตอดลม เพราะเป็นจังหวะเร็ว แต่เน้นการใช้นิ้วปิดเปิดรูปให้ทุกต้อง เสียงกรวดยังคงต้องให้เสียงออกมาชัดเจน ทำนองส่วนนี้จะต้องบรรเลงย้อนกลับต้นอีกครั้ง จึงจะไปบรรเลงทำนองต่อไปซึ่งเป็นทำนองของบิดาเรือดริสูวีย์ แก้วกระมล ที่ถ่ายทอดให้มาครั้งยังอยู่ที่จังหวัดอ่างทอง

ทำนองที่ 26

81	--- ซ	--- ซ	--- ซ	--- ซ	- ล ซ ซ	- ล ซ ซ	- ล ซ ซ	- ล ซ ซ
82	- ล ซ ฟ	ร ฟ ซ ร	- ฟ ร ฟ	ซ ร ฟ ซ	- ล ซ ฟ	ซ ร ฟ ซ	- ฟ ร ฟ	ร ฟ ซ ร
83	ฟ ร ด ร	- ด - ด	--- ล	-- ฟ ซ	- ล ซ ฟ	ล ร ฟ ซ	- ฟ ร ฟ	ร ฟ ซ ร

84	- พร ฟ	ชร ฟช	- ลช ฟ	ชร ฟช	- พร ฟ	ร ฟชร	พร ดร	- ด - ด
----	--------	-------	--------	-------	--------	-------	-------	---------

กลวิธี / การใช้ลม

ทำนองช่วงนี้เป็นการเป่าเก็บ จึงไม่ใช้การตอดลิ้น แต่จะใช้การบังคับลมและการตอดลมเป็นช่วงแล้วแต่ความเหมาะสมของช่วงทำนอง

การเคลื่อนที่ของทำนอง

การเคลื่อนที่ของทำนองคงที่อยู่ในกลุ่มเสียงกลาง เสียงขึ้นต้นประโยคและเสียงสุดท้ายของประโยคเป็นเสียงคู่เสนาะ คู่ 4 (ซอล โด) และยังคงอยู่ในทางขวา โดยมีกลุ่มเสียงปัญญามูล ฟ ช ล x ค ร x มีการบรรเลงซ้ำทำนองกัน มีการบรรเลงย้อนกลับต้น อารมณ์ของเพลงและความรู้สึกในการฟัง มีความเชื่อมต่อกันกับทำนองที่แล้วอย่างไร้รอยต่อเพราะเสนาะหู

วิธีการเป่า

ทำนองส่วนนี้ผู้บรรเลงจะเน้นการตอดลม และเน้นการใช้นิ้วปิดเปิดรูปีให้ทุกต้อง เสียงกรวดยังคงต้องให้เสียงออกมาชัดเจน มีการตีนิ้วที่เสียง ซอล ห้องที่ 1 - ห้องที่ 4

ทำนองที่ 27 จบเพลง (เปลี่ยนอัตราจังหวะ หน้าทับ)

89	- ช - ช	--- ล	--- ค	--- ร	- ม - ร	- ค - ช	--- ลท	- ค - ร
	U U	U	V	V		V		V O

อัตราจังหวะ

สองชั้น

จังหวะ 2 ชั้น	--- ฉิ่ง	--- ฉับ	--- ฉิ่ง	--- ฉับ	--- ฉิ่ง	--- ฉับ	--- ฉิ่ง	--- ฉับ
---------------	----------	---------	----------	---------	----------	---------	----------	---------

จังหวะหน้าทับ

หน้าทับลาว

กลองตัวผู้	- ดิง - โจ๊ะ	- ดิง - ดิง	-- ดิง โจ๊ะ	- ดิง - โจ๊ะ	- ดิง - โจ๊ะ	- ดิง - ดิง	-- ดิง โจ๊ะ	- ดิง - โจ๊ะ
กลองตัวเมีย	--- โจ๊ะ	--- โจ๊ะ	--- ทัง	--- ทัง	--- โจ๊ะ	--- โจ๊ะ	--- ทัง	--- ทัง

กลวิธี / การใช้ลม

ตอดลิ้น ห้องที่ 1 เสียงซอลทั้งสองเสียง ห้องที่ 2 เสียงลา

ตอดลม ห้องที่ 3 เสียงโด ห้องที่ 4 เสียงเร ห้องที่ 6, 8 เสียงโด

เป่าพรม ห้องที่ 8 เสียงเร

บันไดเสียง

เสียงโด

การเคลื่อนที่ของทำนอง

การเคลื่อนที่ของทำนองจากกลุ่มเสียงกลาง แล้วเคลื่อนที่ขึ้นมาที่กลุ่มเสียงสูง ทำนองสุดท้ายนี้อยู่ในทางเพียงออบน โดยมีกลุ่มเสียงปัญญาจมูล คร ม x ซ ล x ความไพเราะของสำนวนนี้เกิดจากการเชื่อมต่อกันของสำนวนเพลง ที่ผู้บรรเลงนำลงจบได้อย่างสง่างามและไพเราะอย่างยิ่ง

วิธีการเป่า

ใช้กลเม็ดที่มีอยู่ในตัวผู้บรรเลงตกแต่งทำนองให้ไพเราะ ได้ตั้งแต่ห้องแรก พรมนิวที่เสียงซอล ตีนิ้วที่เสียงลา ตอดลมที่เสียงโดสูง พรมนิวที่เสียงเรสูง

สรุปผลการวิเคราะห์ทางเพลง ของเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล

จากการทำการวิเคราะห์ผลงาน การเดี่ยวเปียโนเพลงลาวแพนของเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล ผู้วิจัยพบว่าเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล เป็นผู้ที่มีความสามารถทางด้านการอ่านและบันทึกโน้ตไทย โน้ตสากลเป็นอย่างดี ซึ่งเห็นได้จากท่านสามารถนำโน้ตสากลของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล มาปรับวิธีการบรรเลงตามแบบของตัวเอง ทางด้านการบรรเลงเปียโนและทำการบันทึกใหม่เป็นโน้ตไทย โดยใช้ความรู้ความสามารถ ที่ท่านสั่งสมมา ปรับทางเดี่ยวลาวแพนใหม่และเน้นการบรรเลงตามแบบของคนตรีไทย วิธีการบรรเลงของเปียโน ท่านมีวิธีการฝึกที่เข้าใจได้ง่าย คือ เพลงที่บรรเลงช้า ให้เป่าโดยใช้การตอคลิ้น ตอดลม ช่วยทำให้เสียงชัดเจน แต่ถ้าเป็นเพลงชั้นเดียวให้เน้นการใช้นิ้ว ไม่ใช้การตอคลิ้น เพราะจะทำให้บทเพลงนั้นจะไม่น่าฟัง กลวิธีพิเศษในการใช้นิ้ว ท่านเน้นที่เสียงกลาง และเสียงต่ำ (ทางค้อ) มากกว่าการใช้เสียงสูง (ทางแหบ) มีการบรรเลงด้วยการเป่าควงเสียงในการบรรเลง ลักษณะที่เด่นอีกอย่างของเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล คือจะใช้การเปิดนิ้วที่ไม่เหมือนคนเปียโนท่านอื่น เช่นเสียงที และโดสูง จะใช้นิ้วเปิดหมดทั้งสองเสียง แล้วใช้การบังคับลมช่วยให้ได้เสียงที่ต้องการ กลวิธีอีกอย่างที่ท่านมักจะปฏิบัติเสมอ เวลาที่ท่านเป่าทำนองไหนไม่ทัน เป่ายังไม่ชัดเจน หรือนิ้วยังพันกันอยู่ ท่านก็จะใช้วิธีการเป่าทำนองนั้นหลาย ๆ เที้ยว จนกว่าจะคล่องและที่สำคัญเวลาที่ท่านจะเป่าซ้อมเพลงนั้นอีก ท่านก็จะนำทำนองที่เป่าไม่คล่องนั้น มาเป่าก่อนเป็นการเตรียมพร้อมก่อนเสมอ

การปฏิบัติตนของเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล ที่มีความเป็นผู้ที่ช่วยอนุรักษ์ดนตรีไทย และเพลงไทยอีกอย่างหนึ่ง คือ ท่านเป็นผู้ที่ไม่เปลี่ยนแปลงเพลงของครูที่ท่านไปรำเรียนมา เมื่อท่านต่อเพลงหรือได้เพลงใหม่ (เพลงเดี่ยว) จากครูของท่านมา จะทำการบันทึกเป็นโน้ตเอาไว้ และจะบรรเลงทางเพลงตามนิ้วที่ต่อมา โดยจะไม่มีมีการปรับหรือเปลี่ยนแปลงใหม่ แต่หากว่าเพลงไหนที่ท่านมีความจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนทำนองการบรรเลง เปลี่ยนระดับเสียง ก็หมายความว่าเพลงนั้นจะต้องมีการบรรเลงที่ไม่สามารถจะใช้เครื่องดนตรีไทยบรรเลงได้ หรือบรรเลงได้ลำบาก และไม่เกิดความไพเราะ ท่านจึงจะทำการปรับเปลี่ยน แก้ไขวิธีการบรรเลง ดังเช่นเพลงเดี่ยวลาวแพนของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล เพลงนี้เป็นต้น

การใช้นิ้วในการเป่าปี่ใน
ของเรื่อตรีสุวิทย์ แก้วกระมล

เสียงที่ 1

เสียงเรต๋า

วิธีการใช้นิ้ว

นิ้วที่ปิดรูปี

- มือด้านบน นิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนาง

- มือด้านล่าง นิ้วชี้ นิ้วนาง

นิ้วที่เปิดรูปี

- มือด้านล่าง นิ้วกลาง

เสียงที่ 2

วิธีการใช้นิ้ว

นิ้วที่ปิดรูปี

เสียงมีต่ำ

- มือด้านบน นิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนาง

- มือด้านล่าง นิ้วชี้ นิ้วกลาง

นิ้วที่เปิดรูปี

- มือด้านล่าง นิ้วนาง

เสียงที่ 3

วิธีการใช้นิ้ว

นิ้วที่ปิดรูปี

เสียงฟาต้า

- มือด้านบน นิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนาง

- มือด้านล่าง นิ้วชี้

นิ้วที่เปิดรูปี

- มือด้านล่าง นิ้วกลาง นิ้วนาง

เสียงที่ 4

วิธีการใช้นิ้ว

นิ้วที่ปิดรูปี

เสียงซอลต่ำ

- มือด้านบน นิ้วชี้

- มือด้านล่าง นิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนาง

นิ้วที่เปิดรูปี

- มือด้านบน นิ้วกลาง นิ้วนาง

เสียงที่ 5

วิธีการใช้นิ้ว

นิ้วที่ปิดรูปี

เสียงลาค่ำ

- มือด้านบน นิ้วชี้
- มือด้านล่าง นิ้วชี้ นิ้วกลาง
- มือด้านบน นิ้วกลาง นิ้วนาง
- มือด้านล่าง นิ้วนาง

นิ้วที่เปิดรูปี

เสียงที่ 6

วิธีการใช้นิ้ว

นิ้วที่ปิดรูปี

นิ้วที่เปิดรูปี

เสียงที่ต่ำ

- มือด้านบน นิ้วชี้

- มือด้านบน นิ้วกลาง นิ้วนาง

- มือด้านล่าง นิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนาง

เสียงที่ 7

เสียงโดต่ำ

วิธีการใช้นิ้ว

นิ้วที่เปิดรูปี

- เปิดหมดทุกนิ้วทั้งสองมือ

เสียงที่ 8

วิธีการใช้นิ้ว

นิ้วที่ปิดรูปี

- มือด้านบน นิ้วชี้ นิ้วกลาง

- มือด้านล่าง นิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนาง

นิ้วที่เปิดรูปี

- มือด้านบน นิ้วนาง

เสียงเร

เสียงที่ 9

เสียงมี

วิธีการใช้นิ้ว

นิ้วที่ปิดรูปี

- มือด้านบน นิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนาง

นิ้วที่เปิดรูปี

- มือด้านล่าง เปิดทุกนิ้ว

เสียงที่ 10

วิธีการใช้นิ้ว

นิ้วที่ปิดรูปี

นิ้วที่เปิดรูปี

เสียงฟา

- มือด้านบน นิ้วชี้ นิ้วกลาง

- มือด้านบน นิ้วนาง

- มือด้านล่าง เปิดทุกนิ้ว

เสียงที่ 11

เสียงซอล

วิธีการใช้นิ้ว

นิ้วที่เปิดรูปี

- มือด้านบน นิ้วชี้ นิ้วกลาง

- มือด้านล่าง นิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนาง

นิ้วที่เปิดรูปี

- มือด้านบน นิ้วนาง

เสียงที่ 12

วิธีการใช้นิ้ว

นิ้วที่ปิดรูปี

นิ้วที่เปิดรูปี

เสียงลา

- มือด้านบน นิ้วชี้

- มือด้านบน นิ้วกลาง นิ้วนาง

- มือด้านล่าง เปิดทุกนิ้ว

เสียงที่ 13

เสียงที่

วิธีการใช้นิ้ว

นิ้วที่เปิดรูปี

- เปิดทุกนิ้วทั้งสองมือ (ใช้นิ้วบังคับเสียง)

เสียงที่ 14

เสียงโดสูง

วิธีการใช้นิ้ว

นิ้วที่เปิดรูปี

- เปิดทุกนิ้วทั้งสองมือ (ใช้ลมและลิ้นช่วยบังคับเสียง)

เสียงที่ 15

เสียงเรสูง

วิธีการใช้นิ้ว

นิ้วที่ปิดรูป

- ปิดหมดทุกนิ้วทั้งสองมือ

เสียงที่ 16

วิธีการใช้นิ้ว

นิ้วที่ปิดรูปี

เสียงมีสูง

- มือด้านบน นิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนาง

- มือด้านล่าง นิ้วชี้ นิ้วกลาง

นิ้วที่เปิดรูปี

- มือด้านล่าง นิ้วนาง

เสียงที่ 17

เสียงฟาสูง

วิธีการใช้นิ้ว

นิ้วที่ปิดรูปี

- มือด้านบน นิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนาง

- มือด้านล่าง นิ้วชี้

นิ้วที่เปิดรูปี

- มือด้านล่าง นิ้วกลาง นิ้วนาง

เสียงที่ 18

เสียงซอลสูง

วิธีการใช้นิ้ว

นิ้วที่ปิดรูปี

- มือด้านบน นิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนาง

นิ้วที่เปิดรูปี

- มือด้านล่าง เปิดทุกนิ้ว

เสียงที่ 19

เสียงลาสูง

วิธีการใช้นิ้ว

นิ้วที่เปิดรูปี

- มือด้านบน นิ้วชี้
- มือด้านล่าง นิ้วชี้ นิ้วกลาง

นิ้วที่ปิดรูปี

- มือด้านบน นิ้วกลาง นิ้วนาง
- มือด้านล่าง นิ้วนาง

เสียงที่ 20

เสียงที่สูง

วิธีการใช้นิ้ว

นิ้วที่เปิดรูปี

- เปิดหมดทุกนิ้วทั้งสองมือ (ใช้การบังคับลมช่วยประคองเสียง)

เสียงที่ 21

เสียงโดสูงสุด

วิธีการใช้นิ้ว

นิ้วที่เปิดรูป

- เปิดหมดทุกนิ้วทั้งสองมือ (ใช้การบังคับลมช่วยประคองเสียง)

เสียงที่ 22

เสียงเรสูงสุด

วิธีการใช้นิ้ว

นิ้วที่เปิดรูป

- เปิดหมดทุกนิ้วทั้งสองมือ (ใช้นิ้วกำบังค้ำลมช่วยประคองเสียง)

เสียงที่ 23

วิธีการใช้นิ้ว

นิ้วที่ปิดรูปี

นิ้วที่เปิดรูปี

เสียงมีสูงสุด

- มือด้านบน นิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนาง

- มือด้านล่าง เปิดทุกนิ้ว

เสียงที่ 24

วิธีการใช้นิ้ว

นิ้วที่ปิดรูปี

นิ้วที่เปิดรูปี

เสียงฟาสูงสุด

- มือด้านบน นิ้วชี้ นิ้วกลาง

- มือด้านบน นิ้วนาง

- มือด้านล่าง เปิดทุกนิ้ว

เปรียบเทียบโน้ตปีเพลงลาวแพนของเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล และของครูจางวางทั่ว พาทยโกศล

โน้ตเดี่ยวเพลงลาวแพน
ของ เรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล

ห้องที่ บรรทัดที่	1	2	3	4	5	6	7	8
1	----	---ล	ช ฟ ชล	-คํ-ริ	-พี-ริ	-คํ-ล	-ลชฟ	-ค-ร
2	----	---ล	ช ฟ ชล	-คํ-ริ	-พี-ริ	-คํ-ล	-ลชฟ	-ค-ร
3	----	----	-ล-ค	-ร-ฟ	----	----	ลชฟล	-ชฟร
4	----	----	-ล-ค	-ร-ฟ	----	----	ลชฟล	-ชฟร
5	----	---ล	--ฟชล	-คํ-ริ	-มคํพีริ	-คํ-ล	--ลชฟ	-ค-ร
6	----	---ล	--ฟชล	-คํ-ริ	-มคํพีริ	-คํ-ล	--ลชฟ	-ค-ร
7	----	---ล	-ค-ร	-ค-ร	-ฟ--	-ลคํช	ฟรฟช	ฟรคร
8	----	---ล	-ค-ร	-ค-ร	-ฟ--	-ลคํช	ฟรฟช	ฟรคร
9	----	-ลคร	-รฟช	ฟลคร	-ลคล	ชลคร	-รฟช	ฟลคร
10	--คํล	-ชฟล	-ชฟร	ฟลคร	-ฟชล	-ชคํล	-ชฟร	ฟลคร
11	-ลคล	ชลคล	ชลคร	ฟลคร	-รฟช	ลรฟช	ลชฟร	ฟลคร
12	-ลคล	ชลคล	ชลคร	ฟลคร	-รฟช	ลรฟช	ลชฟร	ฟลคร
13	----	-คํ-ล	--คํช	ลฟชล	-รฟร	-คํ-ล	--คํช	ลฟชล
14	-รฟช	ลชฟร	ฟชล-	ล-คร	----	ลคํ-ล	---ช	ลฟชล
15	-รฟร	-คํ-ล	--คํช	ลฟชล	-รฟช	ลชฟร	ฟชล-	ล-คร
16	----	---ล	-ลคร	-ค-ร	-ฟ--	-ลคํช	ฟรฟช	ฟรคร
17	----	---ล	-ลคร	-ค-ร	-ฟ--	-ลคํช	ฟรฟช	ฟรคร
18	---ล	ครคร	ฟรฟล	ครคร	---ล	ครคร	ฟรฟล	ครคร
19	-ลคร	คลคร	คลคร	คลคร	---ค	รดล-คร	-ฟ-ช	ฟรฟช
20	----	---ร	--คร	ฟชฟล	--คํล	ชลคํร	--คร	ฟชฟล
21	----	---ร	--คร	ฟชฟล	--คํล	ชลคํร	--คร	ฟชฟล
22	---ล	คํริคํริ	ฟริคํริ	ฟิซํฟิ	---ล	คํริคํริ	ฟริคํริ	ฟิซํฟิ
23	-ซํฟิ	-ซํฟิ	ซํฟิ	-ฟิ-ซํ	----	---ฟิ	--ซํฟิ	ซํคํ-ริ
24	----	-คํริฟิ	---ริฟิ	---ริ	-ลํซํฟิ	ริฟิซํฟิ	---ริฟิ	---ริ
25	----	-คํริฟิ	---ริฟิ	---ริ	-ลํซํฟิ	ริฟิซํฟิ	---ริฟิ	---ริ
26	-คํริฟิ	-ฟิ-ริ	-ลํซํฟิ	-ฟิ-ริ	-คํริฟิ	-ฟิ-ริ	-ลํซํฟิ	-ฟิ-ริ
27	-ค-ร	-ค-ฟ	---ช	ลชคล	----	---ร	--คร	ฟชฟล
28	--คํล	ชลคํร	--คร	ฟชฟล	----	---ร	--คร	ฟชฟล

29	--คํัล	ชลคํัล	--ดรร	ฟชฟล	---ล	ดรร	ฟรดรร	ฟชฟล
30	---ล	ดรร	ฟรดรร	ฟชฟล	-ชฟล	-ชฟล	-ชฟล	-ฟ-ช
31	----	---ฟ	--ชฟ	ชค-ร	----	-ดรร	---รฟ	---ร
32	-ลชฟ	รฟชฟ	---ฟ	---ร	----	-ดรร	---รฟ	---ร
33	-ลชฟ	รฟชฟ	---ฟ	---ร	-ดรร	-ฟ-ร	-ลชฟ	-ฟ-ร
34	-ดรร	-ฟ-ร	-ลชฟ	-ฟ-ร	-ค-ร	-ค-ฟ	---ช	ลชค-ล
35	----	----	----	----	-ฟชล	ชฟชล	ชฟชล	ชฟชล
36	คํัลคํัล	คํัลชฟ	ดรรคฟ	--ชล	ดรรคฟ	--ชล	คํัลคํัล	คํัลชฟ
37	-ค-ล	-ช-ฟ	--ชล	-ค-ช	-ลคช	ลชฟร	-ฟ-ล	-ค-ร
38	-ร-ค	-ล-ค	-ล-ช	-ฟ-ร	-ร-ค	-ล-ค	-ล-ช	-ฟ-ร
39	----	-ฟ-ร	----	-ค-ร	-ฟ-ช	-ล-ร	----	-ค-ร
40	----	-ฟ-ร	----	-ค-ร	-ฟ-ช	-ล-ร	ฟรฟค	-ร-ฟ
41	----	---ฟ	----	---ฟ	-ชฟร	-ค-ล	----ช	---ฟ
42	----	-รรร	--ฟช	-ท-ฟ	----	-รรร	--ฟช	-ฟ-ท
43	---ค	รคทช	-ท-ช	-ฟ-ค	--ทช	-ท-ช	-ฟ-ร	---ร
44	---ค	-ร-ร	-คทค	-ท-ท	-คทช	-ฟ-ร	---ค	-ร-ค
45	-ททท	-ฟ-ช	-ท-ค	-ร-ช	---ค	ทช-ฟ	---ช	ฟ-ค
46	ทชท	-คทช	ฟ-ค	ทช-ฟ	----	---ร	----	-ค-ฟ
47	---ร	-ช-ฟ	---ร	-ค-ฟ	----	---ร	----	-ค-ฟ
48	---ร	-ช-ฟ	---ร	-ค-ร	-ฟ-ร	-ค-ร	-ฟ-ร	-ค-ร
49	ฟชฟร	-ค-ร	-ฟ-ช	ฟรฟช	----	-ฟ-ช	--ฟร	ฟร-ค
50	-รคท	ดรรค	-ท-ล	-ฟ-ช	----	-ฟ-ช	-ล-ท	-ฟ-ช
51	ทชฟร	-ฟ-ช	-ฟ-ช	-ท-ค	-รคท	-ค-ร	-ค-ร	-ฟ-ค
52	-รฟค	รคทช	-ชฟ	-ค-ท	-ฟ--	คฟ-ร	--คท	-ค-ร
53	-ฟ--	-ฟ-ร	--คท	-ค-ท	-ฟ--	คฟ-ร	--คท	-ค-ร
54	ฟ-ค	-ค-ร	---ฟ	---ช	-ค-ล	--ลล	-ช-ล	-ค-ล
55	-ค-ร	-ฟ-ช	-ฟ-ช	-ล-ช	คลชฟ	-ช-ล	-ช-ล	-ค-ล
56	-รรร	-ค-ร	-รคล	-ช-ฟ	-ชฟร	-ค-ล	--ชล	คํัลคํัล
57	-ลคช	ลชฟร	คลค	-ฟ-ช	คลชฟ	-ช-ล	-ฟฟฟ	-ค-ร
58	----	-ลคช	ลชฟร	ฟค-ร	----	-ค-ค	---ล	คลชฟ
59	-ชฟร	-ค-ร	-ฟ-ช	คลชฟ	-ชชช	-ฟ-ช	-ล-ช	-ฟ-ช
60	-ล-ช	-ฟ-ช	-ล-ช	-ล-ค	----	-ล-ค	----	-ล-ร
61	----	-ล-ร	-ล-ร	คล-ค	-รคล	ค-ค	-ล-ค	-ล-ช
62	-ค-ล	--ลล	-ช-ล	-ค-ล	-ค-ร	-ฟ-ช	-ฟ-ช	-ล-ช
63	คลชฟ	-ช-ล	-ช-ล	-ค-ช	-รรร	-ค-ร	-รคล	-ช-ฟ

64	-ชฟร	-ด-ล	--ชล	คํ์คํช	-ลคํช	ลชฟร	คลคด	-ฟ-ช
65	คํลชฟ	-ช-ล	-ฟฟฟ	-ด-ร	----	-ลคํช	ลชฟร	ฟด-ร
66	----	-ด-คํ	---ล	คํลชฟ	-ชฟร	-ด-ร	-ฟชล	-ช-ฟ
67	----	---รฟ	--ชล	-คํ-ฟ	-ชฟร	-ด-ฟ	--ชล	-คํ-ร
68	----	---รฟ	--ชล	-คํ-ฟ	-ชฟร	-ด-ฟ	--ชล	-คํ-ร
69	-คํ-ล	-ช-คํ	---ล	-ช--	คํรคํล	-ช-คํ	---ล	-ช--
70	-คํ--	-คํ-ฟ	----	-ล-ช	-ลคํช	ลชฟร	-ลชฟ	-ร-ด
71	-คํ-ล	-ช-คํ	---ล	-ช--	คํรคํล	-ช-คํ	---ล	-ช--
72	-คํ--	-คํ-ฟ	----	-ล-ช	-ลคํช	ลชฟร	-ลชฟ	-ร-ด
73	----	-ลคด	คดฟร	-คคค	----	-ลคด	คดฟร	-คคค
74	-ช-ล	-ด-ร	คดฟร	-คคค	-ช-ล	-ด-ร	-ค-ล	-ช-ฟ
				ช้				
75	---ร	ฟชฟช	---ล	--คํช	ลชฟร	คดฟช	ลชฟร	ชร-ด
76	-รฟร	คดฟช	ฟรฟล	-รฟช	ฟรฟร	ฟล-ช	ฟรฟช	ฟรฟค
77	---ร	ฟร-ค	-ลคด	ฟร-ค	-ร-ช	ฟร-ค	-ล-ช	ฟร-ค
78	---ร	ฟชฟช	---ล	--คํช	ลชฟร	คดฟช	ลชฟร	ชร-ด
79	-รฟร	คดฟช	ฟรฟล	-รฟช	ฟรฟร	ฟล-ช	ฟรฟช	ฟรฟค
80	---ร	ฟร-ค	-ลคด	ฟร-ค	-ร-ช	ฟร-ค	-ล-ช	ฟร-ค
81	---ช	---ช	---ช	---ช	-ลชช	-ลชช	-ลชช	-ลชช
82	-ลชฟ	รฟชช	-ฟรฟ	ชรฟช	-ลชฟ	ชรฟช	-ฟรฟ	รฟชช
83	ฟรคด	-ด-ค	---ล	--ฟช	-ลชฟ	ลรฟช	-ฟรฟ	รฟชช
84	-ฟรฟ	ชรฟช	-ลชฟ	ชรฟช	-ฟรฟ	รฟชช	ฟรคด	-ด-ค
85	---ช	---ช	---ช	---ช	-ลชช	-ลชช	-ลชช	-ลชช
86	-ลชฟ	รฟชช	-ฟรฟ	ชรฟช	-ลชฟ	ชรฟช	-ฟรฟ	รฟชช
87	ฟรคด	-ด-ค	---ล	--ฟช	-ลชฟ	ลรฟช	-ฟรฟ	รฟชช
88	-ฟรฟ	ชรฟช	-ลชฟ	ชรฟช	-ฟรฟ	รฟชช	ฟรคด	-ด-ค
89	-ช-ช	---ล	---คํ	---ร	-ม-ร	-ค-ช	---ลท	-คํ-ร

โน้ตเด็วปีในเพลงลาวแพน
ทางเดิมของจางวางทั่ว พาทย์โกศล
บันทึกโดยครูอาจ สุนทร

โน้ตเด็วปีในเพลงลาวแพนของท่านครูจางวางทั่ว พาทย์โกศลนี้ผู้วิจัยได้โดยการแนะนำจากครูกาหลง ฟิ่งทองคำ ซึ่งท่านได้เล่าให้ฟังว่า “ เพลงของท่านครูจางวางทั่ว พาทย์โกศล ในสมัยนั้นได้ถูกบันทึกไว้โดยครูอาจ สุนทร ผู้ที่เป็นลูกศิษย์ของท่านครูเอง ครูอาจ สุนทร เคยรับราชการที่กองดุริยางค์ทหารบกตำแหน่งคนปีคลาริเน็ต และมาเรียนดนตรีไทยกับหลวงบำรุงโดยสามารถบรรเลงเด็วฆ้องวงได้หลายเพลง ต่อมาได้ไปหัดเรียนการเขียนโน้ตสากลกับพระเจนดุริยางค์ ภายหลังได้ไปขอฝากตัวเป็นลูกศิษย์ของท่านครูจางวางทั่ว พาทย์โกศล และเป็นผู้ที่บันทึกให้กับท่านครูจางวางทั่ว พาทย์โกศล โดยในการบันทึกโน้ตเพลงต่างๆท่านครูจางวางทั่ว พาทย์โกศลนั้น ท่านจะเป็นผู้บรรเลงแล้วให้ครูอาจ สุนทร เป็นผู้บันทึกลงเป็นโน้ตสากล โดยที่ครูอาจ สุนทรจะบันทึกเป็นสองฉบับ ท่านครูจางวางทั่ว พาทย์โกศลเก็บไว้หนึ่งฉบับ และครูอาจ สุนทรจะเก็บไว้เองอีกหนึ่งฉบับ ต่อมาครูอาจ สุนทร ท่านได้ย้ายที่อยู่มาอาศัยที่บ้านใหม่หางกระเบน ซึ่งเป็นบ้านของท่านกำนันสำราญ เกิดผล จึงได้นำโน้ตเพลงของท่านครูจางวางทั่ว พาทย์โกศล ที่ตนเองเก็บไว้ติดตัวมาด้วยตั้งแต่นั้นมา ”

ด้วยเหตุนี้ครูกาหลง ฟิ่งทองคำ จึงได้แนะนำให้ผู้วิจัยไปพบกับท่านกำนันสำราญ เกิดผล เพื่อขอข้อมูลเกี่ยวกับเด็วปีในเพลงลาวแพนทางเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทย์โกศล ในการทำวิจัยครั้งนี้ โดยการไปพบที่บ้านพักจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ในการที่จะไปพบท่านกำนันสำราญ เกิดผล ในครั้งนี้ได้รับความช่วยเหลือติดต่อครั้งแรกจากคุณครูนาฏยา งามเสงี่ยม ติดต่อนัดวันเวลาให้ และวันเดินทางไปท่านได้ไปด้วยพร้อมทั้งบิดามารดาของตัวผู้วิจัยเองซึ่งมีความสนิทสนมและเคารพนับถือกันอยู่กับท่านกำนันสำราญ เกิดผลอยู่แล้วเป็นอย่างดี ด้วยความเป็นครูคนตรีที่มีความรัก ความศรัทธา ความเคารพบูชาของกำนันสำราญ เกิดผล ที่มีต่อท่านครูจางวางทั่ว พาทย์โกศล เมื่อท่านทราบถึงวัตถุประสงค์ที่ทางผู้วิจัยมาพบในครั้งนี้ท่านจึงได้ให้ความเมตตาแก่ตัวผู้วิจัย โดยได้อำนวยเคราะห์ไปค้นหาโน้ตปีในเพลงลาวแพนที่ท่านเก็บรักษาเอาไว้มาให้ พร้อมทั้งกล่าวด้วยว่า “ ที่ท่านให้โน้ตมานั้นก็เพราะเห็นว่าของดีที่ท่านมีอยู่ถ้าอยู่แต่กับท่านก็จะมีใครได้ศึกษา และนานวันก็จะหมดไปตามกาลเวลา อีกทั้งเห็นว่าการทำวิจัยครั้งนี้จะเป็นการนำชื่อเสียง ฝีมือลายมือ ของท่านครูจางวางทั่ว พาทย์โกศลเป็นที่กล่าวขานเป็นที่ชื่นชมของคนไทยอยู่แล้วเพิ่มมากขึ้นอีก และจะเป็นประโยชน์ต่อวงการดนตรีไทยคนดนตรีไทย เยาวชนคนรุ่นหลัง และผู้ที่ได้อ่านหรือพบเห็นผลงาน ของท่านครูจางวางทั่ว พาทย์โกศล สืบต่อไป ”

โน้ตเดี่ยวเปียโนเพลงลาวแพน
ของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล
บันทึกโดยครูอาจ สุนทร

ห้องที่ บรรทัดที่	1	2	3	4	5	6	7	8
1	- - - -	- - - ล	---ฟชล	- ค - ร์	ฟ์ ษ์ ฟ์ ร์	- ค - ล	---ลชฟ	- ค - ร์
2	- - - -	- - - ล	---ฟชล	- ค - ร์	ฟ์ ษ์ ฟ์ ร์	- ค - ล	---ลชฟ	- ค - ร์
3	- - - -	- - - ล	- ค - ร์	ฟ ร ด ร	- ฟ - -	- ล - ช	ฟ ร ฟ ช	ฟ ร ด ร
4	- - - -	- - - ล	- ค - ร์	ฟ ร ด ร	- ฟ - -	- ล - ช	ฟ ร ฟ ช	ฟ ร ด ร
5	- - - -	- ล ด ร	- ร ฟ ช	ฟ ล ด ร	- ร ค ล	ช ล ด ร	- ร ฟ ช	ฟ ล ด ร
6	- - ค ล	- ช ฟ ล	- ช ฟ ร	ฟ ล ด ร	- ฟ ช ล	- ช ค ล	- ช ฟ ร	ฟ ล ด ร
7	- ล ค ล	ช ล ค ล	ช ล ค ร์	ฟ ล ค ร์	- ร์ ฟ ษ์	ล ร์ ฟ ษ์	ล ษ์ ฟ ร์	ฟ ล ค ร์
8	- ล ค ล	ช ล ค ล	ช ล ค ร์	ฟ ล ค ร์	- ร์ ฟ ษ์	ล ร์ ฟ ษ์	ล ษ์ ฟ ร์	ฟ ล ค ร์
9	- ล ค ล	ช ล ค ร์	- ร์ ฟ ษ์	ล ล์ ค ร์	- ล ค ล	ช ล ค ร์	- ร ฟ ช	ล ล์ ค ร์
10	- - - -	- ช ค - ล	- - ค ช	ล ฝ ษ์ ล	- ร์ ฟ ร์	- ล ค ล	- - ค ช	ล ฝ ษ์ ล
11	- ร์ ฟ ษ์	ล ษ์ ฟ ร์	ฝ ษ์ ล ล	- - ค ร์	- - - -	- ช ค - ล	- - ค ช	ล ฝ ษ์ ล
12	- ร์ ฟ ษ์	- ล ค ล	- - ค ช	ล ฝ ษ์ ล	- ร์ ฟ ษ์	ล ษ์ ฟ ร์	ฝ ษ์ ล ล	- - ค ร์
13	- - - -	- - - ล	- ล ค ร์	- ค - ร์	- ร์ ฟ - -	- ล - ช	ฝ ร์ ฟ ษ์	ฟ ร ด ร
14	- - - -	- - - ล	- ล ค ร์	- ค - ร์	- ร์ ฟ - -	- ล - ช	ฝ ร์ ฟ ษ์	ฟ ร ด ร
15	- - - ล	ค ร์ ค ร์	ฝ ร์ ฟ ล	ค ร์ ค ร์	- ฟ ช ล	ค ร์ ค ร์	ฝ ร์ ฟ ล	ค ร์ ค ร์
16	- ล ค ร์	ค ล ค ร์	ค ล ค ร์	ค ล ค ร์	- ค - ค	- - - ร์	- ฟ - ช	ฝ ร์ ฟ ษ์
17	- - - -	- - - ร์	- ฟ - ช	- ฟ - ช ล	- ช ค - ล	- ช ค - ร์	- ฟ - ช	- ฟ - ช
18	- - - -	- - - ร์	- ฟ - ช	- ฟ - ล	- - ค ล	ค ล ค ร์	- ฟ - ช	ฝ ร์ ฟ ษ์
19	- ล ค ล	ค ล ค ร์	- ร์ ค ร์	ฝ ษ์ ฟ ล	- ล ค ล	ค ร์ ค ร์	- ร์ ค ร์	ฝ ษ์ ฟ ษ์
20	- ร์ ฟ ษ์	ฝ ร์ ฟ ษ์	ฝ ร์ ฟ ษ์	ฝ ร์ ฟ ษ์	- - - ช ฝ ร์	- ค - ฟ	- - - ช	ล ษ์ ค ล
21	- - - -	- - - ร์	- ฟ - ช	- ฟ - ช ล	- ล ค - ล	- ล ค - ร์	- ฟ - ช	- ฟ - ช ล
22	- - - ล	ช ล ค ร์	- ฟ - ช	- ฟ - ช ล	- ล ค - ล	- ล ค - ร์	ค ร์ ฟ ษ์	- ฟ - ช ล
23	- ล ค ล	ค ร์ ค ร์	- ร์ ค ร์	ฝ ษ์ ฟ ษ์	- ล ค ล	ค ร์ ค ร์	- ร์ ค ร์	ฝ ษ์ ฟ ษ์
24	- ช ฝ ษ์	- ช ฝ ษ์	- ช ฝ ษ์	- ช ฝ ษ์	- - - -	- - - ฟ	- - - ล ฝ ษ์	- ค - ร์
25	- - - -	- ค - ร์ ฟ	- - - ร์ ฟ	- - - ร์	- ร์ ช - ร์	- ฟ ษ์ - ร์ ฟ	- - - ร์ ฟ	- - - ฝ ร์
26	- - - -	- ค - ร์ ฟ	- - - ร์ ฟ	- - - ฝ ร์	- ร์ ช - ร์	- ฟ ษ์ - ร์ ฟ	- - - ร์ ฟ	- - - ฝ ร์

27	- คํ ํ รํ ํ ฟํ	- รํ ํ ฟํ - รํ ํ	- ลํ ํ ฌํ ํ ฟํ	- - - รํ ํ	- คํ ํ รํ ํ ฟํ	- - - รํ ํ	- ลํ ํ ฌํ ํ ฟํ	- - - รํ ํ
28	- คํ - รํ	- คํ - รํ ฟํ	- - - ฌํ	ลํ ฌํ คํ ลํ	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - -
29	- ฟ ฌ ล	ฌ ฟ ฌ ล	ฌ ฟ ฌ ล	ฌ ฟ ฌ ล	คํ ํ รํ ํ คํ ํ ล	คํ ํ ล ฌ ฟ	- ค - ฟ	- - ฌ ล
30	ค ร ค ฟ	- - ฌ ล	คํ ํ รํ ํ คํ ํ ล	คํ ํ ล ฌ ฟ	ค ร ค ฟ	- - ฌ ล	คํ ํ รํ ํ คํ ํ ล	คํ ํ ล ฌ ฟ
31	- คํ - ล	- ฌ - ฟ	- - ฌ ล	- คํ - ฌ	- ล - ฌ	- ฟ - ร	- ฟ - ล	- ค - ร
32	- มํ ํ รํ ํ คํ	- ล - คํ	- ล - ฌ	- ฟ - ร	- รํ ํ - คํ	- ล - คํ	- ล - ฌ	- ฟ - ร
33	- - - -	- ฟ - ร	- - - -	- ค - ร	- ฟ - ฌ	- ล - ร	- - - -	- ค - ร
34	- - - -	- ฟ - ร	- - - -	- ค - ร	- ฟ - ฌ	- ฟ - ร	ฟ ร ฟ ค	- ร - ฟ
35	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ฟ	- - - ฌ ฟ ร	- ค - ล	- - - ฌ	ฟ ล ฌ ฟ
36	- - - -	- ร ร ร	- ร ฟ ฌ	- ท - ฟ	- - - -	- ร ร ร	- ร ฟ ฌ	- ฟ - ท
37	- - - คํ	รํ ํ คํ ํ ฌ	- ท - ฌ	- ฟ - คํ	- คํ ํ ท ฌ	- ท - ฌ	- ฟ - รํ	- - - รํ
38	- - - คํ	- รํ ํ - รํ ํ	- คํ ํ ท คํ	- ท - ท	- คํ ํ ท ฌ	- ฟ - รํ	- - - คํ	- รํ ํ - คํ
39	- - - ท	- ฟ - ฌ	- ท - คํ	- รํ ํ - ฌ	- - - คํ	ท ฌ - ฟ	- - - ฌ	ฟํ ํ รํ ํ - คํ
40	- - - -	- ท - ฌ	- ร คํ ํ ท	- ล - ฟ	- - - -	- ร ร ร	- ฌ - ฟ	- ร - ฟ
41	- - - -	- ร ร ร	- ฌ - ฟ	- ร - ค	- - - ท	- - - -	- รํ ํ - คํ	- ท - ฌ
42	- - - คํ	ท ฌ - ฟ	- - - ฌ	ฟํ ํ รํ ํ - คํ	ท ฌ ท รํ	- คํ ํ ท ฌ	ฟ ร - คํ	ท ฌ - ฟ
43	- - - -	- - - รํ	- - - รํ	- คํ - รํ ํ ฟํ	- - - รํ	- ฌ - รํ ํ ฟํ	- - - รํ	- คํ - รํ ํ ฟํ
44	- - - -	- - - รํ	- - - รํ	- คํ - รํ ํ ฟํ	- - - รํ	- ฌ - รํ ํ ฟํ	- - - รํ	- คํ - รํ
45	- ฟํ - รํ	- คํ - รํ	- ฟํ - รํ	- คํ - รํ	ฟํ ํ ฌํ ฟํ ํ รํ	- คํ - รํ	- ฟํ - ฌ	ฟํ ํ รํ ํ ฟํ ํ ฌ
46	- - - -	- ฟํ - ฌ	- ฟํ - รํ	ฟํ ํ รํ - คํ	- รํ ํ คํ ํ ท	คํ ํ รํ - คํ	- ท - ฌ	- ฟ - ฌ
47	- - - -	- ฟ - ฌ	- ท - คํ	- ฟ - ฌ	ท ฌ ฟ ร	- ฟ - ฌ	- ฟ - ฌ	- ท - คํ
48	- รํ ํ คํ ํ ท	- คํ - รํ	- คํ - รํ	- ฟ - คํ	- รํ ํ ฟ คํ	รํ ํ คํ ํ ท ฌ	- - - ฌํ ฟํ ํ	- ค - ท
49	- ฟ - ฟ	ค ฟ - รํ	ฟํ ํ รํ ํ คํ ํ ท	- คํ - รํ	- รํ ํ ฟ - -	- ฟ - รํ	ฟํ ํ รํ ํ คํ ํ ท	- คํ - ท
50	- ฟ - ฟ	ค ฟ - รํ	ฟํ ํ รํ ํ คํ ํ ท	- คํ - รํ	ฟํ ํ ฌํ ฟํ ํ รํ	- คํ - รํ	- - - ฟ	- - - ฌ
51	- คํ - ล	- - ล ล	- ฌ - ล	- คํ - ล	- คํ - ร	- ฟ - ฌ	- ฟ - ฌ	- ล - ฌ
52	คํ ํ ล ฌ ฟ	- - ฌ ล	- ฌ - ล	- ค - ล	- ร ร ร	- ค - ร	- - - รํ ํ คํ ํ ล	- ฌ - ฟ
53	- - - ฌ ฟ ร	- ค - ล	- - ฌ ล	คํ ํ รํ ํ คํ ํ ล	- ล คํ ํ ฌ	ล ฌ ฟ ร	ค ล ล ค ร	- ฟ - ฌ
54	คํ ํ ล ฌ ฟ	- - ฌ ล	- - - ล ฌ ฟ	- ค - ร	- - - -	- ล คํ ํ ฌ	ล ฌ ฟ ร	ค ล ล ค ร
55	- - - -	- ค - คํ	- ล คํ ํ ล	- ฌ - ฟ	- - - ฌ ฟ ร	- ค - ร	- ฟ - ฌ	ค ล ฌ ฟ
56	- ฌ ฌ ฌ	- ฟ - ฌ	- ล - ฌ	- ฟ - ฌ	- ล - ฌ	- ฟ - ฌ	- ล - ฌ	- ล - ล คํ
57	- - - -	- ล - คํ	- ล - คํ	- ล - ร	- - - -	- ล - ร	- ล - ร	คํ ํ ล - คํ

58	- รี้ คื ล	คื รี้ - คื	- ล - คื	- ล - ช	- คื คื - คื	-- คื คื	- ช้ - คื	- คื คื - คื
59	- ลคื - ฬ	-- ช้ คื	- ลคื - คื	- ช้ - ฬ	--- ช้ ฬรี้	- คื - คื	- ช้ - คื	- คื - ช้
60	- คื - ช้	- ฬ - รี้	คื ล คื รี้	- ฬ - ช้	คื คื ช้ ฬ	-- ช้ คื	--- คื ช้ ฬ	- คื - รี้
61	----	- คื คื ช้	คื ช้ ฬรี้	- คื - รี้	----	- คื - คื	--- คื	คื คื ช้ ฬ
62	--- ช้ ฬรี้	- คื - รี้	- ฬ - ช้	คื คื ช้ ฬ	----	--- คื ฬ	-- ช้ คื	- คื - ฬ
63	--- ช้ ฬรี้	- คื - คื ฬ	-- ช้ คื	- คื - รี้	----	--- คื ฬ	-- ช้ คื	- คื - ฬ
64	--- ช้ ฬรี้	- คื - คื ฬ	-- ช้ คื	- คื - รี้	- คื - คื	- ช้ - ลคื	--- ล	- ล - ช
65	- คื - คื	- ช้ - ลคื	--- ล	- คื คื - ช้	- ลคื --	- ลคื - คื	ช้ คื คื คื	- ช้ - ช้
66	- คื คื ช้	คื ช้ ฬรี้	ฬรี้ คื รี้	- คื - คื	--- รี้ คื ล	- ช - ลคื	--- ล	คื ล - ช
67	คื รี้ คื ล	คื ช ล คื	ช ล คื ล	- ช - ช	- ลคื --	- ล คื ล	ช ล คื ล	- ช - ช
68	- ล คื ช	ล ช ฬ ร	ด ร ฬ ร	- ด - ด	----	--- ร	- ช ฬ ร	- ด - ล
69	- ช - ล	- ด - ร	ด ร ฬ ร	- ด - ด	--- ช	ล ด - ร	ด ร ฬ ร	- ด - ด
70	- ช - ล	- ด - ร	- ฬ - ช	คื ล ช ฬ	----	--- ด ฬ	-- ช ล	- คื - ฬ
71	--- ช ฬ ร	- ด - ร ฬ	-- ช ล	- คื - รี้	----	--- ด ฬ	-- ช ล	- คื - ฬ
72	--- ช ฬ ร	- ด - ร ฬ	-- ช ล	- คื - รี้	ฬรี้ คื ล	- ช - ลคื	ฬรี้ คื ล	- ช --
73	คื รี้ คื ล	คื ช ล คื	ฬรี้ คื ล	คื ช --	- ล คื ช	ล ช ฬ ร	ฬ ร ด ร	ฬ ด - ด
74	- คื - ล	- ช - ลคื	--- รี้ คื ล	- ช - ช	คื รี้ คื ล	คื ช ล คื	ช ล คื ล	ฬ ช - ช
75	- ล คื ช	ล ช ฬ ร	ด ร ฬ ร	- ด - ด	----	--- ร	ด ร ฬ ร	- ด - ด
76	- ช - ล	- ด - ร	ด ร ฬ ร	- ด - ด	----	ช ล ด ร	ด ร ฬ ร	- ด - ด
77	- ล คื ล	ช ล ด ร	ด ร ฬ ร	- ด - ด	----	--- ร	----	- ด - ร
78	----	- ฬ - ช	----	- ฬ - ช	- ฬ - ท	--- ท	- รี้ - ท	- ล - ช
79	- ช - คื	รี้ คื ท ฬ	- ฬ ท ช	- ฬ - ร	----	- ฬ - ร	- ด ฬ ร	- ด - ด
80	----	--- ร	----	- ด - ร	----	- ฬ - ช	----	- ฬ - ช
81	- ฬ - ท	--- ท	- รี้ - ท	- ล - ช	- ช - คื	รี้ คื ท ฬ	- ฬ ท ช	- ฬ - ร
82	----	- ฬ - ร	- ด ฬ ร	- ด - ด	----	- ล ล ล	ช ฬ ช ล	- คื - รี้
83	คื ล - คื	- ม้ - รี้	- คื - ล	- ช - ฬ	--- ฬ	ด ร ฬ ช	ล คื ล ช	ล ช ฬ ร
84	--- รี้ คื ล	- ช - ลคื	--- รี้	- ล - ลคื	--- ร	-- ช ช	ล ท คื ร	-- ฬ ช
85	คื รี้ คื ล	- ช - ฬ	--- ช	ล ช คื ช	- คื - ร	-- ฬ ช	ล ท คื ร	-- ฬ ช
86	--- รี้ คื ล	- ช - คื	--- รี้	- ล - ลคื	----	ด ร ฬ ช	- ล คื ช	ล ช ฬ ร
87	- ร ด ล	- ช ฬ ร	- รี้ คื ล	ช ฬ - ช	- ล ช ฬ	- ช - ฬ	- ช - ล	-- ด ร
88	--- ล ช ฬ	- ช - ฬ	ช ฬ ช ล	-- ด ร	----	--- ล	- ด - ล	- ด - ร

89	- ร ฟ ร	- พ - ล	- ด - ร	- ด - ร	-----	--- ล	- ล ด ล	ด ร ด ร
90	- ร ฟ ร	ด ร ฟ ล	- ล ด ล	ช ล ด ร	-----	- ล ล ล	ช ฟ ช ล	- คิ - ริ
91	คิ ล - คิ	- มี่ - ริ	- คิ - ล	- ช - ฟ	--- ฟ	ด ร ฟ ช	ล คิ ล ช	ล ช ฟ ร
92	--- ริ คิ ล	- ช - ล คิ	--- ริ	- ล - ล คิ	--- ร	-- ช ช	ล ท คิ ร	-- ฟ ช
93	คิ ริ คิ ล	- ช - ฟ	--- ช	ล ช คิ ช	- คิ - ร	-- ฟ ช	ล ท คิ ร	-- ฟ ช
94	--- ริ คิ ล	- ช - คิ	--- ริ	- ล - ล คิ	-----	ด ร ฟ ช	- ล คิ ช	ล ช ฟ ร
95	- ร ค ล	- ช ฟ ร	- ริ คิ ล	ช ฟ - ช	- ล ช ฟ	- ช - ฟ	- ช - ล	-- ด ร
96	--- ล ช ฟ	- ช - ฟ	ช ฟ ช ล	-- ด ร	-----	--- ล	- ค - ล	- ค - ร
97	- ร ฟ ร	- พ - ล	- ด - ร	- ด - ร	-----	--- ล	- ล ด ล	ด ร ด ร
98	- ร ฟ ร	ด ร ฟ ล	- ล ด ล	ช ล ด ร	-----	- ช - ล	- ค - ร	- ค - ร
99	ฟ ช ฟ ร	- ค - ร	- พ - ช	- พ - ช	- ล คิ ล	-----	- ฟ - ช	- ล - คิ
100	-----	- ริ ฟิ คิ	- ล - ช	- พ - ร	- ล ด ร	ฟ ค - ร	- ริ คิ ล	ช ฟ - ช
101	--- ล ช ฟ	- ช - ฟ	- ช - ล	- ค - ร	--- ล ช ฟ	- ช - ฟ	- ช - ล	- ค - ร
102	-----	--- ล	- ค - ร	- ค - ร	- ร ฟ ร	- พ - ล	- ค - ร	- ค - ร
103	-----	--- ล	- ค - ร	- ค - ร	- ร ฟ ร	- พ - ล	- ค - ร	- ค - ร
104	-----	--- ล	- ล ด ล	ด ร ด ร	- ร ฟ ร	ด ร ฟ ล	- ล ด ล	ด ร ด ร
105	-----	- ช - ล	- คิ - ริ	คิ ล คิ ริ	--- ช ฟ ร	คิ ล คิ ริ	- ฟิ - ช	- ฟิ - ช
106	- ล คิ ล	-----	- ฟิ - ช	- ล - คิ	-----	- ริ - คิ	- ล - ช	- ฟิ - ริ
107	- ล คิ ริ	ฟิ คิ - ริ	คิ ริ ฟิ ช	ล ฟิ - ช	--- ล ช ฟิ	- ช - ฟิ	ช ฟิ ช ล	- คิ - ริ
108	-----	--- ล	- คิ - ริ	- คิ - ริ	- ริ ฟิ - -	- ล - ช	ฟิ ริ ฟิ ช	ฟิ ริ คิ ริ
109	-----	--- ล	- ล ด ล	ช ล คิ ริ	- ฟิ ช ล	- ช คิ ล	- ช ฟิ ริ	ฟิ ล คิ ริ
110	-----	-----	คิ ริ คิ ล	- ล ล ล	- ล คิ ช	ช ล คิ ล	คิ ริ คิ ช	- ช ช ช
111	- ช ล ช	ฟ ช ล ช	คิ ล ช ฟ	- ฟ ฟ ฟ	--- ร	- ฟ ฟ ฟ	- ร - ฟ	ร ฟ - ร
112	--- ล ช ฟ	- ร - ฟ	ช ล ช ฟ	- ร - ค	-----	-----	คิ ริ คิ ล	- ล ล ล
113	- ล คิ ช	ช ล คิ ล	คิ ริ คิ ช	- ช ช ช	- ช ล ช	ฟ ช ล ช	คิ ล ช ฟ	- ฟ ฟ ฟ
114	--- ร	- ฟ ฟ ฟ	- ร - ฟ	ร ฟ - ร	--- ล ช ฟ	- ร - ฟ	ช ล ช ฟ	- ร - ค
115	-----	--- ร	--- ล ช ฟ	- ค - ค	- ช - ล	- ค - ร	- ฟ - ร	- ค - ค
116	-----	- ล ด ร	ด ร ฟ ร	- ค - ค	- ช - ล	- ค - ร	- ฟ - ล	- ช - ฟ
117	--- ริ	- คิ - ล	- ช - ริ	- คิ - ล	--- ช ฟิ ริ	- คิ - ล	- ช - ร ฟ	--- ฟ ร
118	--- ริ	ฟิ ริ คิ ล	- ช - ริ	ฟิ ริ คิ ล	- ริ คิ ริ	มี่ ริ คิ ล	คิ ล ช ร ฟ	--- ร ฟ
119	--- ล	- ค - ร	- ค - ร	- ฟ - ร	- พ - ล	- ค - ร	- ค - ร ฟ	-----

120	- ฟ - ล	- ล - ด ร	- ด - ร	- ฟ - ร	- ฟ - ล	- ล - ด ร	- ด - ร ฟ	--- ฟ
121	--- ร	- ด - ล	- ช - ร	- ด - ล	--- ช ฟ	- ด - ล	- ช - ร ฟ	--- ฟ ร
122	--- ร	ฟ ร ค ล	- ช - ร	ฟ ร ค ล	- ร ค ร	ม ร ค ล	ค ล ช ร ฟ	--- ร ฟ
123	--- ล	- ด - ร	- ด - ร	- ฟ - ร	- ฟ - ล	- ด - ร	- ด - ร ฟ	----
124	- ฟ - ล	- ล - ด ร	- ด - ร	- ฟ - ร	- ฟ - ล	- ล - ด ร	- ด - ร ฟ	--- ร ฟ
125	----	- ล ล ล	ช ฟ ช ล	- ด - ร	- ค ล ค	- ฟ - ร	ค ร ฟ ร	- ด - ค
126	----	- ล ล ล	ช ฟ ช ล	- ด - ร	- ค ล ค	- ฟ - ร	ค ร ฟ ร	- ด - ค
				(ชุ่ม)				
127	--- ร	ฟ ช ฟ ช	--- ฟ ล	-- ค ช	ล ช ฟ ร	ค ร ฟ ช	ล ช ฟ ร	ฟ ร - ค
128	- ร ฟ ร	ค ร ฟ ช	ฟ ร ค ล	ค ร ฟ ช	ฟ ร ค ร	ฟ ล - ช	ฟ ร ฟ ช	ฟ ร - ค
129	--- ร	ฟ ร - ค	- ล ค ร	ฟ ร - ค	- ร - ช	ฟ ร - ค	- ล - ช	ฟ ร - ค
130	--- ร	ฟ ช ฟ ช	--- ฟ ล	-- ค ช	ล ช ฟ ร	ค ร ฟ ช	ล ช ฟ ร	ฟ ร - ค
131	- ร ฟ ร	ค ร ฟ ช	ฟ ร ค ล	ค ล ค ช	ฟ ร ค ร	ฟ ล ค ช	ฟ ร ฟ ช	ฟ ร ฟ ค
132	--- ร	ฟ ร - ค	- ล ค ร	ฟ ร - ค	- ร - ช	ฟ ร - ค	- ล - ช	ฟ ร - ค
133	- ช - ช	--- ล	--- ค	- ร - ฟ	----	--- ร ฟ	--- ม ฟ	ม ร ค ม ค - ร

เปรียบเทียบทำนองเพลง

โน้ตทั้งสองทำนองนี้เป็นโน้ตเดี่ยวปีในเพลงลาวแพนของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล ทำนองส่วนแรกนั้นเป็นทำนองที่คิดประดิษฐ์ทางบรรเลงขึ้นมาใหม่โดยเรือดริสูวิทย์ แก้วกระมล โดยยึดทำนองเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล แต่ทำนองส่วนที่สองเป็นโน้ตเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล ที่ประดิษฐ์ไว้สำหรับให้ปี่ในบรรเลงโดยเฉพาะ ผู้วิจัยจึงได้ทำการเปรียบเทียบทำนองทั้งสองทำนองนี้ โดยจะใช้โน้ตที่คิดประดิษฐ์ใหม่โดยเรือดริสูวิทย์ แก้วกระมล เป็นหลักในการเปรียบเทียบครั้งนี้

ทำนองที่ 1

ทำนองที่บรรเลงโดยเรือดริสูวิทย์ แก้วกระมล

1	----	--- ล	ช ฟ ช ล	- ค - ร	- ฟ - ร	- ค - ล	- ล ช ฟ	- ด - ร
2	----	--- ล	ช ฟ ช ล	- ค - ร	- ฟ - ร	- ค - ล	- ล ช ฟ	- ด - ร

ทำนองเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล

1	----	--- ล	--- ฟชล	- ค - ร์	พื ษ์ ฝั ร์	- ค - ล	--- ลชฟ	- ค - ร
2	----	--- ล	--- ฟชล	- ค - ร์	พื ษ์ ฝั ร์	- ค - ล	--- ลชฟ	- ค - ร

เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้วพบว่า ทั้งสองทำนองนี้มีลูกตกเสียงเดียวกัน ส่วนวงเพลงมีความคล้ายคลึงกัน การเคลื่อนที่ของทำนองไปในทิศทางเดียวกัน ทางของเรือดริสูวิทย์ แก้วกรรมล จะบรรเลงแบบธรรมดาใช้เสียงกลางและสูงสลับกันตามท่วงทำนอง แต่ทางเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล จะมีการสลับใช้ระดับเสียงกลางและสูงมีการใช้ตัวโน้ตมากกว่า

ทำนองที่ 2

ทำนองที่บรรเลงโดยเรือดริสูวิทย์ แก้วกรรมล

3	----	----	- ล - ค	- ร - ฟ	----	----	ล ช ฟ ล	- ช ฟ ร
4	----	----	- ล - ค	- ร - ฟ	----	----	ล ช ฟ ล	- ช ฟ ร

ทำนองเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล

3	- - - -	- - - ล	- ค - ร	ฟ ร ค ร	- ฟ - -	- ล - ช	ฟ ร ฟ ช	ฟ ร ค ร
4	- - - -	- - - ล	- ค - ร	ฟ ร ค ร	- ฟ - -	- ล - ช	ฟ ร ฟ ช	ฟ ร ค ร

เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้วพบว่า ทำนองส่วนนี้มีลูกตกเสียงเดียวกันเฉพาะในห้องที่ 8 ทางเพลงมีความคล้ายคลึงกัน การเคลื่อนที่ของทำนองไปในทิศทางเดียวกันอยู่ในระดับกลุ่มเสียงกลาง ทางของเรือดริสูวิทย์ แก้วกรรมล จะบรรเลงแบบตรงตามจังหวะและทำนองตาม แต่ทางเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล ใช้ตัวโน้ตที่มากกว่า มีการเป่าลัดจังหวะ และเป่าเก็บ

ทำนองที่ 3 - 4 บรรทัดที่ 5 - 6

ทำนองที่บรรเลงโดยเรือดริสูวิทย์ แก้วกรรมล

5	----	--- ล	-- ฟชล	- ค - ร์	- ม ค ฝั ร์	- ค - ล	-- ลชฟ	- ค - ร
6	----	--- ล	-- ฟชล	- ค - ร์	- ม ค ฝั ร์	- ค - ล	-- ลชฟ	- ค - ร
7	----	--- ล	- ค - ร	- ค - ร	- ฟ - -	- ล ค ช	ฟ ร ฟ ช	ฟ ร ค ร
8	----	--- ล	- ค - ร	- ค - ร	- ฟ - -	- ล ค ช	ฟ ร ฟ ช	ฟ ร ค ร

เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้วพบว่า ส่วนนี้มีวิธีการบรรเลงที่แตกต่างกัน ทางของเรือดริสูวิทย์ แก้วกรรมล จะย้อนกลับต้นตั้งแต่บรรทัดที่ 1 - 4 แต่ทางเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล จะไม่ย้อนกลับจะเปลี่ยนไปอีกสำนวนทันที

ทำนองที่ 5

ทำนองที่บรรเลงโดยเรอตรีสุวิทย์ แก้วกระมล

9	----	- ลุ คร	- ร ฟ ช	ฟ ลุ คร	- ลุ ค ลุ	ช ลุ คร	- ร ฟ ช	ฟ ลุ คร
---	------	---------	---------	---------	-----------	---------	---------	---------

ทำนองเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล

5	- - - -	- ลุ คร	- ร ฟ ช	ฟ ลุ คร	- ร ค ลุ	ช ลุ คร	- ร ฟ ช	ฟ ลุ คร
---	---------	---------	---------	---------	----------	---------	---------	---------

เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้วพบว่า ทั้งสองทำนองนี้มีลูกตกเสียงเดียวกัน ส่วนวงเพลงเหมือนกัน การเคลื่อนที่ของทำนองไปในทิศทางเดียวกัน

ทำนองที่ 6

ทำนองที่บรรเลงโดยเรอตรีสุวิทย์ แก้วกระมล

10	-- คั ล	- ช ฟ ล	- ช ฟ ร	ฟ ลุ คร	- ฟ ช ล	- ช คั ล	- ช ฟ ร	ฟ ลุ คร
11	- ลุ ค ลุ	ช ลุ ค ลุ	ช ลุ คร	ฟ ลุ คร	- ร ฟ ช	ล ร ฟ ช	ล ช ฟ ร	ฟ ลุ คร
12	- ลุ ค ลุ	ช ลุ ค ลุ	ช ลุ คร	ฟ ลุ คร	- ร ฟ ช	ล ร ฟ ช	ล ช ฟ ร	ฟ ลุ คร

ทำนองเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล

6	- - คั ล	- ช ฟ ล	- ช ฟ ร	ฟ ลุ คร	- ฟ ช ล	- ช คั ล	- ช ฟ ร	ฟ ลุ คร
7	- ล คั ล	ช ล ค ล	ช ล คั ร	ฟ ล คั ร	- ร ี ฟ ี่	ล ี ร ี ฟ ี่	ล ี ช ี ฟ ี่	ฟ ล คั ร
8	- ล คั ล	ช ล คั ล	ช ล คั ร	ฟ ล คั ร	- ร ี ฟ ี่	ล ี ร ี ฟ ี่	ล ี ช ี ฟ ี่	ฟ ล คั ร
9	- ล คั ล	ช ล คั ร	- ร ี ฟ ี่	ล ี ล คั ร	- ล คั ล	ช ล คั ร	- ร ฟ ช	ล ี ล คั ร

เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้วพบว่า มีลูกตกเสียงเดียวกัน ส่วนวงเพลงของทั้งสองท่านมีความคล้ายคลึงกัน การเคลื่อนที่ของทำนองไปในทิศทางเดียวกัน ทางของเรอตรีสุวิทย์ แก้วกระมล บรรเลงโดยการใช้นิ้วระดับเสียงกลางและต่ำ แต่ทางเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล จะบรรเลงใช้นิ้วระดับเสียงกลางและสูงมีการบรรเลงเพิ่มอีก 1 บรรทัดอยู่ที่บรรทัดสุดท้าย

ทำนองที่ 7

ทำนองที่บรรเลงโดยเรอตรีสุวิทย์ แก้วกระมล

13	----	- คั - ล	-- คั ช	ล ฟ ช ล	- ร ฟ ร	- คั - ล	-- คั ช	ล ฟ ช ล
14	- ร ฟ ช	ล ช ฟ ร	ฟ ช ล -	ล - คร	----	ล คั - ล	--- ช	ล ฟ ช ล
15	- ร ฟ ร	- คั - ล	-- คั ช	ล ฟ ช ล	- ร ฟ ช	ล ช ฟ ร	ฟ ช ล -	ล - คร

ทำนองเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล

10	- - - -	- ฆัด - ลั	- - คั ฆ	ลั ฬั ฆ ลั	- รั ฬั รั	- ลั คั ลั	- - คั ฆ	ลั ฬั ฆ ลั
11	- รั ฬั ฆ	ลั ฆ ฬั รั	ฬั ฆ ลั ล	- - คั รั	- - - -	- ฆัด - ลั	- - คั ฆ	ลั ฬั ฆ ลั
12	- รั ฬั ฆ	- ลั คั ลั	- - คั ฆ	ลั ฬั ฆ ลั	- รั ฬั ฆ	ลั ฆ ฬั รั	ฬั ฆ ลั ล	- - คั รั

เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้วพบว่า ทั้งสองทำนองนี้มีลูกตกเสียงเดียวกัน จำนวนเพลงมีความคล้ายคลึงกัน การเคลื่อนที่ของทำนองไปในทิศทางเดียวกัน ทางของเรือดรีสุวิทย์ แก้วกรรมล บรรเลงโดยการใช้ระดับเสียงกลางและต่ำ แต่ทางเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล จะบรรเลงใช้ระดับเสียงกลางและสูง

ทำนองที่ 8

ทำนองที่บรรเลงโดยเรือดรีสุวิทย์ แก้วกรรมล

16	- - - -	- - - ล	- ล ค ร	- ค - ร	- ฬ - -	- ล ค ฆ	ฬ ร ฬ ฆ	ฬ ร ค ร
17	- - - -	- - - ล	- ล ค ร	- ค - ร	- ฬ - -	- ล ค ฆ	ฬ ร ฬ ฆ	ฬ ร ค ร

ทำนองเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล

13	- - - -	- - - ล	- ล คั รั	- คั - รั	- รั ฬั - -	- ลั - ฆ	ฬั รั ฬั ฆ	ฬ ร ค ร
14	- - - -	- - - ล	- ล คั รั	- คั - รั	- รั ฬั - -	- ลั - ฆ	ฬั รั ฬั ฆ	ฬ ร ค ร

เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้วพบว่า ทั้งสองทำนองนี้มีลูกตกเสียงเดียวกัน มีวิธีการบรรเลงแตกต่างกันบ้างเล็กน้อย จำนวนเพลงมีความคล้ายคลึงกัน การเคลื่อนที่ของทำนองไปในทิศทางเดียวกัน ทางของเรือดรีสุวิทย์ แก้วกรรมล บรรเลงโดยการใช้ระดับเสียงกลางและต่ำ แต่ทางเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล จะบรรเลงใช้ระดับเสียงกลางและสูง

ทำนองที่ 9

ทำนองที่บรรเลงโดยเรือดรีสุวิทย์ แก้วกรรมล

18	- - - ล	ค ร ค ร	ฬ ร ฬ ล	ค ร ค ร	- - - ล	ค ร ค ร	ฬ ร ฬ ล	ค ร ค ร
19	- ล ค ร	ค ล ค ร	ค ล ค ร	ค ล ค ร	- - - ค	รค ล - ค ร	- ฬ - ฆ	ฬ ร ฬ ฆ

ทำนองเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล

15	- - - ล	คั รั คั รั	ฬั รั ฬ ล	คั รั คั รั	- ฬ ฆ ล	คั รั คั รั	ฬั รั ฬ ล	คั รั คั รั
16	- ล คั รั	ค ล คั รั	ค ล คั รั	ค ล คั รั	- คั - คั	- - - รั	- ฬ - ฆ	ฬั รั ฬ ฆ

เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้วพบว่า สองทำนองนี้มีลูกตกเสียงเดียวกัน จำนวนเพลงมีความคล้ายคลึงกัน การเคลื่อนที่ของทำนองไปในทิศทางเดียวกัน โดยเน้นไปในการเป่าเก็บ ทางของเรอตรีสุวิทย์ แก้วกระมล บรรเลงโดยการใช้ระดับเสียงกลางและต่ำ รวมทั้งมีการใช้เทคนิคการสับัดในบรรทัดที่ 19 ห้องเพลงที่ 6 แต่ทางเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล จะบรรเลงใช้ระดับเสียงกลางและสูง

ทำนองที่ 10

ทำนองที่บรรเลงโดยเรอตรีสุวิทย์ แก้วกระมล

20	----	---ร	--คร	ฟชฟล	--คัล	ชลคัร	--คร	ฟชฟล
21	----	---ร	--คร	ฟชฟล	--คัล	ชลคัร	--คร	ฟชฟล
22	---ล	คัรคัร	ฟัรคัร	ฟัชฟัล	---ล	คัรคัร	ฟัรคัร	ฟัชฟัล
23	-ชัฟัล	-ชัฟัล	ชัฟัล	-ฟ-ชั	----	---ฟ	--ชัฟ	ชัค-ร

ทำนองเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล

17	----	---ร	-ฟ-ชั	-ฟ-ชัล	-ชัค-ล	-ชัค-ร	-ฟ-ชั	-ฟ-ชั
18	----	---ร	-ฟ-ชั	-ฟ-ล	--คัล	คัลคัร	-ฟ-ชั	ฟัรฟัช
19	-ลคัล	คลคัร	-รคัร	ฟัชฟัล	-ลคัล	คัรคัร	-รคัร	ฟัชฟัช
20	-รฟัช	ฟัรฟัช	ฟัรฟัช	ฟัรฟัช	---ชัฟ	-ค-ฟ	---ชั	ลัชคัล
21	----	---ร	-ฟ-ชั	-ฟ-ชัล	-ลคัล	-ลคัล-ร	-ฟ-ชั	-ฟ-ชัล
22	---ล	ชลคัร	-ฟ-ชั	-ฟ-ชัล	-ลคัล	-ลคัล-ร	คัรฟัช	-ฟ-ชัล
23	-ลคัล	คัรคัร	-รคัร	ฟัชฟัช	-ลคัล	คัรคัร	-รคัร	ฟัชฟัช
24	-ชัฟัช	-ชัฟัช	-ชัฟัช	-ชัฟัช	----	---ฟ	---ลัชฟ	-ค-ร

เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้วพบว่า ทั้งสองทำนองนี้มีลูกตกที่แตกต่างกัน จำนวนเพลงมีความคล้ายคลึงกัน การเคลื่อนที่ของทำนองไปในทิศทางเดียวกัน แต่มีการบรรเลงซ้ำ ระดับเสียงอยู่ในกลุ่มเสียงสูงเหมือนกัน ทางของเรอตรีสุวิทย์ แก้วกระมล บรรเลงในทำนองนี้ 4 บรรทัด แต่ทางเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล จะบรรเลง 8 บรรทัด โดยจะบรรเลงย้อนกลับต้นไปอีก 1 รอบ

ทำนองที่ 11

ทำนองที่บรรเลงโดยเรอตรีสุวิทย์ แก้วกระมล

24	----	-คัรฟ	---รฟ	---ร	-ลชัฟ	รฟชัฟ	---รฟ	---ร
----	------	-------	-------	------	-------	-------	-------	------

25	----	- คํ ี ร ี ฟ ี	--- ร ี ฟ ี	--- ร ี	- ถ ี ช ี ฟ ี	ร ี ฟ ี ช ี ฟ ี	--- ร ี ฟ ี	--- ร ี
26	- คํ ี ร ี ฟ ี	- ฟ ี - ร ี	- ถ ี ช ี ฟ ี	- ฟ ี - ร ี	- คํ ี ร ี ฟ ี	- ฟ ี - ร ี	- ถ ี ช ี ฟ ี	- ฟ ี - ร ี
27	- ค - ร	- ค - ฟ	--- ช	ลชคต	----	--- ร	-- ค ร	ฟชฟล
28	-- ค ี ล	ชลค ี ร	-- ค ร	ฟชฟล	----	--- ร	-- ค ร	ฟชฟล
29	-- ค ี ล	ชลค ี ร	-- ค ร	ฟชฟล	--- ล	ค ร ค ร	ฟ ร ค ร	ฟชฟล
30	--- ล	ค ร ค ร	ฟ ร ค ร	ฟชฟล	- ชฟล	- ชฟล	- ชฟล	- ฟ - ช
31	----	--- ฟ	-- ชฟ	ชค-ร	----	- ค ร ฟ	--- รฟ	--- ร
32	- ลชฟ	รฟชฟ	--- ฟ	--- ร	----	- ค ร ฟ	--- รฟ	--- ร
33	- ลชฟ	รฟชฟ	--- ฟ	--- ร	- ค ร ฟ	- ฟ - ร	- ลชฟ	- ฟ - ร
34	- ค ร ฟ	- ฟ - ร	- ลชฟ	- ฟ - ร	- ค - ร	- ค - ฟ	--- ช	ลชค ี - ล

ทำนองเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล

25	- - - -	- ค ี - ร ี ฟ ี	--- ร ี ฟ ี	--- ร ี	- ร ี ช ี - ร ี	- ฟ ี ช ี - ร ี ฟ ี	--- ร ี ฟ ี	--- ฟ ี ร ี
26	- - - -	- ค ี - ร ี ฟ ี	--- ร ี ฟ ี	--- ฟ ี ร ี	- ร ี ช ี - ร ี	- ฟ ี ช ี - ร ี ฟ ี	--- ร ี ฟ ี	--- ฟ ี ร ี
27	- คํ ี ร ี ฟ ี	- ร ี ฟ ี - ร ี	- ถ ี ช ี ช ี ฟ ี	- - - ร ี	- คํ ี ร ี ฟ ี	- - - ร ี	- ถ ี ช ี ช ี ฟ ี	- - - ร ี
28	- ค ี - ร ี	- ค ี - ร ี ฟ ี	- - - ช ี	ถ ี ช ี ค ี ถ ี	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - -

เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้วพบว่า ทั้งสองทำนองนี้มีลูกตกที่แตกต่างกัน ส่วนวงเพลงมีความคล้ายคลึงกัน การเคลื่อนที่ของทำนองไปในทิศทางเดียวกัน แต่มีการบรรเลงซ้ำ ระดับเสียงอยู่ในกลุ่มเสียงกลางและกลุ่มเสียงสูง ทางของเรือดริสุวิทย์ แก้วกระมล เมื่อบรรเลงถึงบรรทัดที่ 27 แล้ว จะย้อนไปบรรเลงในบรรทัดที่ 20 อีกหนึ่งรอบ ใช้ระดับเสียงกลางเป็นส่วนมาก มีระดับเสียงสูงบ้าง ในบรรทัดที่ 24 -26 แต่ทางเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล จะบรรเลงรอบเดียว ใช้การบรรเลงแบบลักจังหวะ ใช้ระดับเสียงอยู่ในกลุ่มเสียงสูงทุกสำนวน

ทำนองที่ 12

ทำนองที่บรรเลงโดยเรือดริสุวิทย์ แก้วกระมล

35	----	----	----	----	- ฟชล	ชฟชล	ชฟชล	ชฟชล
36	ค ี ร ี ค ี ล	ค ี ลชฟ	ค ร ค ฟ	-- ชล	ค ร ค ฟ	-- ชล	ค ี ร ี ค ี ล	ค ี ลชฟ
37	- ค ี - ล	- ช - ฟ	-- ชล	- ค ี - ช	- ล ค ี ช	ลชฟร	- ฟ - ล	- ค - ร
38	- ร ี - ค ี	- ล - ค ี	- ล - ช	- ฟ - ร	- ร ี - ค ี	- ล - ค ี	- ล - ช	- ฟ - ร

ทำนองเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล

29	- ฟชล	ชฟชล	ชฟชล	ชฟชล	ค ี ร ี ค ี ล	ค ี ลชฟ	- ค - ฟ	- - ชล
30	ค ร ค ฟ	- - ชล	ค ี ร ี ค ี ล	ค ี ลชฟ	ค ร ค ฟ	- - ชล	ค ี ร ี ค ี ล	ค ี ลชฟ

31	- ค - ล	- ช - ฟ	- - ช ล	- ค - ช	- ล - ช	- ฟ - ร	- ฟ - ล	- ค - ร
32	- ม - ร ค	- ล - ค	- ล - ช	- ฟ - ร	- ร - ค	- ล - ค	- ล - ช	- ฟ - ร

เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้วพบว่า ทั้งสองทำนองนี้มีลูกตกเสียงเดียวกัน จำนวนเพลงมีความคล้ายคลึงกัน การเคลื่อนที่ของทำนองไปในทิศทางเดียวกัน ระดับเสียงอยู่ในระดับเสียงกลางและสูงเหมือนกัน ทางของเรอตรีสุวิทย์ แก้วกระมล จะเว้น 4 ห้องเพลงในตอนต้นสำนวน แต่ทางเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล จะบรรเลงตั้งแต่ต้นสำนวนไปเลยและทั้งสองทางจะมาบรรจบพบกันในบรรทัดสุดท้ายของสำนวนนี้

ทำนองที่ 13

ทำนองที่บรรเลงโดยเรอตรีสุวิทย์ แก้วกระมล

39	----	- ฟ - ร	----	- ค - ร	- ฟ - ช	- ล - ร	----	- ค - ร
40	----	- ฟ - ร	----	- ค - ร	- ฟ - ช	- ล - ร	ฟ ร ฟ ค	- ร - ฟ
41	----	--- ฟ	----	--- ฟ	- ช ฟ ร	- ค - ล	---- ช	--- ฟ

ทำนองเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล

33	- - - -	- ฟ - ร	- - - -	- ค - ร	- ฟ - ช	- ล - ร	- - - -	- ค - ร
34	- - - -	- ฟ - ร	- - - -	- ค - ร	- ฟ - ช	- ฟ - ร	ฟ ร ฟ ค	- ร - ฟ
35	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ฟ	--- ชฟร	- ค - ล	- - - ช	ฟ ล ช ฟ

เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้วพบว่า ทำนองทั้งสองนี้มีลูกตกเสียงเดียวกัน จำนวนเพลงเหมือนกัน การเคลื่อนที่ของทำนองไปในทิศทางเดียวกัน ระดับเสียงอยู่ในระดับเสียงกลาง ทางของเรอตรีสุวิทย์ แก้วกระมล จะบรรเลงเสียงต่ำใน 3 ห้องสุดท้าย แต่ทางเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล จะบรรเลงระดับเสียงกลางและเป่าเก็บในห้องสุดท้าย

ทำนองที่ 14

ทำนองที่บรรเลงโดยเรอตรีสุวิทย์ แก้วกระมล

42	----	- ร ร ร	- - ฟ ช	- ท - ฟ	----	- ร ร ร	- - ฟ ช	- ฟ - ท
43	--- ค	ร ค ท ช	- ท - ช	- ฟ - ค	- - ท ช	- ท - ช	- ฟ - ร	--- ร
44	--- ค	- ร - ร	- ค ท ค	- ท - ท	- ค ท ช	- ฟ - ร	--- ค	- ร - ค
45	- ท ท ท	- ฟ - ช	- ท - ค	- ร - ช	--- ค	ท ช - ฟ	--- ช	ฟ ร - ค
46	ท ช ท ร	- ค ท ช	ฟ ร - ค	ท ช - ฟ				

ทำนองเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล

36	- - - -	- ร ร ร	- ร ฟ ช	- ท - ฟ	- - - -	- ร ร ร	- ร ฟ ช	- ฟ - ท
37	- - - คี	รี คี ท ช	- ท - ช	- ฟ - คี	- คี ท ช	- ท - ช	- ฟ - รี	- - - รี
38	- - - คี	- รี - รี	- คี ท คี	- ท - ท	- คี ท ช	- ฟ - รี	- - - คี	- รี - คี
39	- - - ท	- ฟ - ช	- ท - คี	- รี - ช	- - - คี	ท ช - ฟ	- - - ช	ฟ รี - คี
40	- - - -	- ท - ช	- ร คี ท	- ล - ฟ	- - - -	- ร ร ร	- ช - ฟ	- ร - ฟ
41	- - - -	- ร ร ร	- ช - ฟ	- ร - ค	- - - ท	- - - -	- รี - คี	- ท - ช
42	- - - คี	ท ช - ฟ	- - - ช	ฟ รี - คี	ท ช ท รี	- คี ท ช	ฟ ร - คี	ท ช - ฟ

เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้วพบว่า ทั้งสองทำนองนี้มีลูกตกเดียวกัน วิธีการบรรเลงแตกต่างกัน จำนวนเพลงมีความคล้ายคลึงกัน การเคลื่อนที่ของทำนองไปในทิศทางเดียวกัน ระดับเสียงอยู่ในกลุ่มเสียงกลาง ทางของเรือดรีสุวิทย์ แก้วกระมล จะบรรเลงรอบเดียว 9 วรรค เพลง แต่ทางเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล เมื่อบรรเลงครบ 9 วรรคเพลงแล้วจะย้อนไปบรรเลงตั้งแต่วรรคเพลงที่ 1 ถึงวรรคที่ 5 อีกครั้งหนึ่ง ในการบรรเลงทำนองนี้ ทั้งสองทางจะมีการเปลี่ยนเสียงจากบันไดเสียงคีย์ C ไปเป็นบันไดเสียง B แฟล็ต ซึ่งการเปลี่ยนบันไดเสียงเช่นนี้เองที่เป็นที่กล่าวขาน พูดถึงกันเป็นอย่างมากของเหล่าบรรดานักดนตรีไทยเอง และบรรดานักดนตรีสากล ที่ได้ยินได้ยินได้ฟัง รวมถึงยังเป็นที่ยอมรับและรู้จักกันของนักดนตรีเหล่านี้ว่า ทางนี้แบบนี้นี่ทางนี้เป็นทางของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล แต่เพียงผู้เดียว โดยเฉพาะที่เรือดรีสุวิทย์ แก้วกระมล ได้ยินกับตัวท่านเองเมื่อตอนที่ท่านไปเป่าเดี่ยวปี่ในเพลงลาวแพนนี้ที่สถานีวิทยุ อ.ส. เมื่อออกอากาศไปแล้วหลังจากนั้นประมาณ 2 วัน มีเพื่อนของเรือดรีสุวิทย์ แก้วกระมลที่รับราชการอยู่ที่กองดุริยางค์กองทัพบก มาเล่าให้ฟังว่า “ อั้ง วันก่อนพวกดนตรีสากลในกองดุริยางค์มาถามข้าว่า รู้จักคนเป่ากองทัพเรือหรือเปล่า มันเป่าปี่ลาวแพนทางอะไรของมันก็ไม่รู้แปลกหูจริงๆ ตอนแรกก็เป่าคีย์ C อยู่ดีๆมันเปลี่ยนเป็น B แฟล็ต แล้วตอนทำยกกลับมาเป็นคีย์ C เหมือนเดิมแล้วออกซุ่ม “ เพื่อนของเรือดรีสุวิทย์ แก้วกระมล จึงบอกไปให้ทราบถึงผู้แต่งเพลงและผู้บรรเลงปี่ในให้ทราบตั้งแต่นั้นมาเรือดรีสุวิทย์ แก้วกระมล จึงมีเพื่อนๆกลุ่มนักดนตรีทั้งไทยและสากล ที่สนิทสนมคุ้นเคยกัน มักจะให้เป่าเดี่ยวปี่ในเพลงลาวแพนให้ฟังอยู่เรื่อยๆ ในช่วงเวลานั้น

ทำนองที่ 15

ทำนองที่บรรเลงโดยเรือดรีสุวิทย์ แก้วกระมล

46					- - - -	- - - ร	- - - -	- ค - ฟ
47	- - - ร	- ช - ฟ	- - - ร	- ค - ฟ	- - - -	- - - ร	- - - -	- ค - ฟ
48	- - - ร	- ช - ฟ	- - - ร	- ค - ร	- ฟ - ร	- ค - ร	- ฟ - ร	- ค - ร
49	ฟ ช ฟ ร	- ค - ร	- ฟ - ช	ฟ ร ฟ ช	- - - -	- ฟ - ช	- - ฟ ร	ฟ ร - ค

50	- ร ค ท	ค ร - ค	- ท - ล	- ฟ - ช	----	- ฟ - ช	- ล - ท	- ฟ - ช
51	ท ช ฟ ร	- ฟ - ช	- ฟ - ช	- ท - ค	- ร ค ท	- ค - ร	- ค - ร	- ฟ - ค
52	- ร ฟ ค	ร ค ท ช	- ช ฟ ร	- ค - ท				

ทำนองเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล

43	----	--- ร	--- ร	- ค - ร ฟ	--- ร	- ช - ร ฟ	--- ร	- ค - ร ฟ
44	----	--- ร	--- ร	- ค - ร ฟ	--- ร	- ช - ร ฟ	--- ร	- ค - ร
45	- ฟ - ร	- ค - ร	- ฟ - ร	- ค - ร	ฟ ช ฟ ร	- ค - ร	- ฟ - ช	ฟ ร ฟ ช
46	----	- ฟ - ช	- ฟ - ร	ฟ ร - ค	- ร ค ท	ค ร - ค	- ท - ช	- ฟ - ช
47	----	- ฟ - ช	- ท - ค	- ฟ - ช	ท ช ฟ ร	- ฟ - ช	- ฟ - ช	- ท - ค
48	- ร ค ท	- ค - ร	- ค - ร	- ฟ - ค	- ร ฟ ค	ร ค ท ช	--- ช ฟ ร	- ค - ท

เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้วพบว่า ส่วนนเพลงทั้งสองทำนองนี้มีลูกตกเสียงเดียวกัน ส่วนนเพลงมีความคล้ายคลึงกัน การเคลื่อนที่ของทำนองไปในทิศทางเดียวกัน ระดับเสียงแตกต่างกัน ทางของเรอตรีสุวิทย์ แก้วกระมล จะเว้น 4 ห้องเพลงในตอนต้นและตอนท้ายของส่วนน ระดับเสียงอยู่ในระดับเสียงกลางและเสียงต่ำ แต่ทางเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล จะบรรเลงตั้งแต่ต้นส่วนนไปเลยระดับเสียงอยู่ในระดับเสียงกลางและเสียงสูง แต่ทั้งสองทางนี้มีจำนวนวรรคเพลงเท่ากัน

ทำนองที่ 16

ทำนองที่บรรเลงโดยเรอตรีสุวิทย์ แก้วกระมล

52					- ฟ - -	ค ฟ - ร	-- ค ท	- ค - ร
53	- ฟ - -	- ฟ - ร	-- ค ท	- ค - ท	- ฟ - -	ค ฟ - ร	-- ค ท	- ค - ร
54	ฟ ช ฟ ร	- ค - ร	--- ฟ	--- ช				

ทำนองเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล

49	- ฟ - ฟ	ค ฟ - ร	ฟ ร ค ท	- ค - ร	- ร ฟ - -	- ฟ - ร	ฟ ร ค ท	- ค - ท
50	- ฟ - ฟ	ค ฟ - ร	ฟ ร ค ท	- ค - ร	ฟ ช ฟ ร	- ค - ร	--- ฟ	--- ช

เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้วพบว่า ส่วนนทั้งสองนี้มีลูกตกเสียงเดียวกัน ส่วนนเพลงมีความคล้ายคลึงกัน หรือจะพูดว่าเหมือนกันก็อาจจะว่าได้ การเคลื่อนที่ของทำนองไปในทิศทางเดียวกัน ระดับเสียงกลุ่มเสียงสูงเหมือนกัน ทางของเรอตรีสุวิทย์ แก้วกระมล จะเว้น 4

ห้องเพลงในตอนต้นและตอนท้ายของสำนวน แต่ทางเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล จะบรรเลงตั้งแต่ต้นสำนวน แต่ทั้งสองทางนี้มีจำนวนวรรคเพลงเท่ากัน

ทำนองที่ 17

ทำนองที่บรรเลงโดยเรือดรีสุวิทย์ แก้วกระมล

54					- คํ - ล	-- ลล	- ช - ล	- คํ - ล
55	- คํ - ร	- ฟ - ช	- ฟ - ช	- ล - ช	คํ ล ช ฟ	- ช - ล	- ช - ล	- คํ - ล
56	- ร ร ร	- ค - ร	- รํ คํ ล	- ช - ฟ				

ทำนองเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล

51	- คํ - ล	-- ลล	- ช - ล	- คํ - ล	- คํ - ร	- ฟ - ช	- ฟ - ช	- ล - ช
52	คํ ล ช ฟ	-- ชล	- ช - ล	- คํ - ล	- ร ร ร	- ค - ร	--- รํ คํ ล	- ช - ฟ

เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้วพบว่า ทำนองนี้มีลูกตกเสียงเดียวกัน สำนวนเพลงเดียวกัน การเคลื่อนที่ของทำนองไปในทิศทางเดียวกัน ระดับเสียงกลุ่มเสียงกลางเหมือนกัน ทางของเรือดรีสุวิทย์ แก้วกระมล จะเว้น 4 ห้องเพลงในตอนต้นและตอนท้ายของทำนอง แต่ทางเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล จะบรรเลงตั้งแต่ต้นสำนวน แต่ทั้งสองทางนี้มีจำนวนวรรคเพลงเท่ากัน และทำนองส่วนนี้เป็นสำนวนที่เปลี่ยนระดับบันไดเสียงกลับมาเป็นคีย์ C เหมือนเดิม

ทำนองที่ 18

ทำนองที่บรรเลงโดยเรือดรีสุวิทย์ แก้วกระมล

56					- ช ฟ ร	- ค - ล	-- ชล	คํ รํ คํ ล
57	- ล คํ ช	ล ช ฟ ร	ค ล ค ร	- ฟ - ช	คํ ล ช ฟ	- ช - ล	- ฟ ฟ ฟ	- ค - ร
58	----	- ล คํ ช	ล ช ฟ ร	ฟ ค - ร	----	- ค - คํ	--- ล	คํ ล ช ฟ
59	- ช ฟ ร	- ค - ร	- ฟ - ช	คํ ล ช ฟ				

ทำนองเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล

53	--- ชฟร	- ค - ล	-- ชล	คํ รํ คํ ล	- ล คํ ช	ล ช ฟ ร	ค ล ค ร	- ฟ - ช
54	คํ ล ช ฟ	-- ชล	--- ลชฟ	- ค - ร	----	- ล คํ ช	ล ช ฟ ร	ค ล ค ร
55	----	- ค - คํ	- ล คํ ล	- ช - ฟ	--- ชฟร	- ค - ร	- ฟ - ช	ค ล ช ฟ

เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้วพบว่า สำนวนของทำนองทั้งสองนี้มีลูกตกเสียงเดียวกัน สำนวนเพลงเหมือนกัน การเคลื่อนที่ของทำนองไปในทิศทางเดียวกัน ระดับเสียงกลุ่มเสียงกลางและเสียงสูงเหมือนกัน ทางของเรือดรีสุวิทย์ แก้วกระมล จะเว้น 4 ห้องเพลงในตอนต้นและ

ตอนท้ายของท่านองนี้ แต่ทางเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล จะบรรเลงตั้งแต่ต้น
สำนวนและการมีเทคนิคการสลับนิ้ว เพิ่มเข้ามา 3 ห้องเพลงคือบรรทัดที่ 53 ห้องเพลงที่ 1
บรรทัดที่ 54 ห้องเพลงที่ 3 และบรรทัดที่ 55 ห้องเพลงที่ 5

ท่านองที่ 19

ท่านองที่บรรเลงโดยเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล

59					- ช ช ช	- ฟ - ช	- ล - ช	- ฟ - ช
60	- ล - ช	- ฟ - ช	- ล - ช	- ล - คิ	----	- ล - คิ	----	- ล - ริ
61	----	- ล - ริ	- ล - ริ	คิ ล - คิ	- ริ คิ ล	คิ ริ - คิ	- ล - คิ	- ล - ช

ท่านองเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล

56	- ช ช ช	- ฟ - ช	- ล - ช	- ฟ - ช	- ล - ช	- ฟ - ช	- ล - ช	- ล - ลคิ
57	----	- ล - คิ	- ล - คิ	- ล - ริ	----	- ล - ริ	- ล - ริ	คิ ล - คิ
58	- ริ คิ ล	คิ ริ - คิ	- ล - คิ	- ล - ช				

เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้วพบว่า ทั้งสองท่านองนี้มีลูกตกเสียงเดียวกัน สำนวนเพลงมี
ความคล้ายคลึงกัน การเคลื่อนที่ของท่านองไปในทิศทางเดียวกัน ระดับเสียงกลุ่มเสียงสูง
เหมือนกัน ทางของเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล จะเว้น 4 ห้องเพลงในตอนต้นและตอนท้ายของ
ท่านองในส่วนนี้ แต่ทางเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล จะบรรเลงตั้งแต่ต้นสำนวน
แต่ทั้งสองทางนี้มีจำนวนวรรคเพลงเท่ากัน

ท่านองที่ 20

ท่านองที่บรรเลงโดยเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล

62	- คิ - ล	-- ล ล	- ช - ล	- คิ - ล	- คิ - ร	- ฟ - ช	- ฟ - ช	- ล - ช
63	คิ ล ช ฟ	- ช - ล	- ช - ล	- คิ - ช	- ร ร ร	- ค - ร	- ริ คิ ล	- ช - ฟ

ท่านองเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล

58					- ลคิ - ล	-- ล ล	- ช - ล	- ลคิ - ล
59	- ลคิ - ฟ	-- ช ล	- ลคิ - ล	- ช - ฟ				

เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้วพบว่า ทั้งสองท่านองนี้มีลูกตกที่ต่างกัน เพราะมีสำนวน
เพลงและวรรคเพลงที่ไม่เท่ากัน สำนวนเพลงมีความคล้ายคลึงกัน การเคลื่อนที่ของท่านองไปใน
ทิศทางเดียวกัน ระดับเสียงแตกต่างกัน ทางของเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล บรรเลงเพิ่มมาในวรรค

เพลงที่ 2 และ 3 ระดับเสียงอยู่ในระดับเสียงกลาง แต่ทางเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล จะบรรเลงเว้นช่วงต้นและช่วงท้าย ระดับเสียงอยู่ในระดับเสียงสูง แต่ทั้งสองทางนี้มีจำนวนวรรคเพลงที่ไม่เท่ากัน

ทำนองที่ 21

ทำนองที่บรรเลงโดยเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล

64	- ช ฟ ร	- ค - ล	-- ช ล	ค ี ร ี ค ี ช	- ล ค ี ช	ล ช ฟ ร	ค ล ุ ค ร	- ฟ - ช
65	ค ี ล ช ฟ	- ช - ล	- ฟ ฟ ฟ	- ค - ร	----	- ล ค ี ช	ล ช ฟ ร	ฟ ค - ร

ทำนองเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล

59					--- ช ี ฟ ี ร ี	- ค ี - ล ี	- ช ี - ล ี	- ค ี - ช ี
60	- ล ี - ช ี	- ฟ ี - ร ี	ค ี ล ค ี ร ี	- ฟ ี - ช ี	ค ี ล ี ช ี ฟ ี	-- ช ี ล ี	--- ล ี ช ี ฟ ี	- ค ี - ร ี
61	----	- ล ี ค ี ช ี	ล ี ช ี ฟ ี ร ี	- ค ี - ร ี				

เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้วพบว่า ทั้งสองทำนองนี้มีลูกตกเสียงเดียวกัน จำนวนเพลงมีความคล้ายคลึงกัน การเคลื่อนที่ของทำนองไปในทิศทางเดียวกัน ระดับเสียงแตกต่างกัน ทางของเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล ระดับเสียงอยู่ในระดับเสียงกลาง แต่ทางเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล เว้น 4 ห้องเพลงในตอนต้นและตอนท้ายของสำนวน ระดับเสียงอยู่ในระดับเสียงสูง ทั้งสองทางนี้มีจำนวนวรรคเพลงเท่ากัน มีการใช้เทคนิคการสะบัดนิ้ว เพิ่มเข้ามา

ทำนองที่ 22

ทำนองที่บรรเลงโดยเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล

66	----	- ค - ค ี	--- ล	ค ี ล ช ฟ	- ช ฟ ร	- ค - ร	- ฟ ช ล	- ช - ฟ
----	------	-----------	-------	-----------	---------	---------	---------	---------

ทำนองเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล

61					----	- ค ี - ค ี	--- ล ี	ค ี ล ี ช ี ฟ ี
62	--- ช ี ฟ ี ร ี	- ค ี - ร ี	- ฟ ี - ช ี	ค ี ล ี ช ี ฟ ี				

เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้วพบว่า ทั้งสองทำนองนี้มีลูกตกเสียงเดียวกัน จำนวนเพลงมีความคล้ายคลึงกัน การเคลื่อนที่ของทำนองไปในทิศทางเดียวกัน ระดับเสียงแตกต่างกัน ทางของเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล ระดับเสียงอยู่ในระดับเสียงกลาง แต่ทางเดิมของท่านครูจางวางทั่ว

พาทย์โกสล เว้น 4 ห้องเพลงในตอนต้นและตอนท้ายของสำนวน ระดับเสียงอยู่ในระดับเสียงสูง ทั้งสองทางนี้มีจำนวนวรรคเพลงเท่ากัน มีการใช้เทคนิคการสะบัดนิ้ว เพิ่มเข้ามา

ทำนองที่ 23

ทำนองที่บรรเลงโดยเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล

67	----	---รฟ	--ชล	-ค-ฟ	-ชฟร	-ค-ฟ	--ชล	-ค-ริ
68	----	---รฟ	--ชล	-ค-ฟ	-ชฟร	-ค-ฟ	--ชล	-ค-ริ

ทำนองเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทย์โกสล

62					----	---คฝ	--ช้ล	-ค-ฟ
63	---ชฟริ	-ค-คฝ	--ช้ล	-ค-ริ	----	---คฝ	--ช้ล	-ค-ฟ
64	---ชฟริ	-ค-คฝ	--ช้ล	-ค-ริ				

เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้วพบว่า ทั้งสองทำนองนี้มีลูกตกเสียงเดียวกัน สำนวนเพลงมีความคล้ายคลึงกัน การเคลื่อนที่ของทำนองไปในทิศทางเดียวกัน ระดับเสียงแตกต่างกัน ทางของเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล ระดับเสียงอยู่ในระดับเสียงกลาง ต้นสำนวนขึ้นด้วยเสียงเรา แต่ทางเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทย์โกสล จะขึ้นต้นสำนวนด้วยเสียงโดสูง และจะเว้น 4 ห้องเพลงในตอนต้นและตอนท้ายของสำนวน ระดับเสียงอยู่ในระดับเสียงสูง ทั้งสองทางนี้มีจำนวนวรรคเพลงเท่ากัน มีการใช้เทคนิคการสะบัดนิ้ว เพิ่มเข้ามา

ทำนองที่ 24

ทำนองที่บรรเลงโดยเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล

69	-ค-ล	-ช-ค	---ล	-ช--	คริคัล	-ช-ค	---ล	-ช--
70	-ค--	-ค-ฟ	----	-ล-ช	-ลคช	ลชฟร	-ลชฟ	-ร-ค
71	-ค-ล	-ช-ค	---ล	-ช--	คริคัล	-ช-ค	---ล	-ช--
72	-ค--	-ค-ฟ	----	-ล-ช	-ลคช	ลชฟร	-ลชฟ	-ร-ค

ทำนองเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทย์โกสล

64					-ค-ล	-ช-ลค	---ล	-ล-ช
65	-ค-ล	-ช-ลค	---ล	-คค-ช	-ลค--	-ลค-ล	ช้ลคค	-ช-ช
66	-ลคช	ลชฟริ	ฟริคริ	-ค-ค	---ริคัล	-ช-ลค	---ล	คัล-ช
67	คริคัล	คชลค	ชลคัล	-ช-ช	-ลค--	-ลคัล	ชลคัล	-ช-ช
68	-ลคช	ลชฟร	ครฟร	-ค-ค				

เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้วพบว่า ทั้งสองทำนองนี้มีลูกตกเสียงเดียวกัน จำนวนเพลงมีความคล้ายคลึงกันจนเกือบจะเหมือนกัน การเคลื่อนที่ของทำนองไปในทิศทางเดียวกัน ระดับเสียงแตกต่างกัน ทางของเรื่อตรีสุวิทย์ แก้วกระมล ระดับเสียงอยู่ในระดับเสียงกลาง แต่ทางเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล เว้น 4 ห้องเพลงในตอนต้นและตอนท้ายของสำนวน ระดับเสียงอยู่ในระดับเสียงสูง ทั้งสองทางนี้มีจำนวนวรรคเพลงเท่ากัน

ทำนองที่ 25

ทำนองที่บรรเลงโดยเรื่อตรีสุวิทย์ แก้วกระมล

73	----	- ลุ ด ร	ด ร ฟ ร	- ด ค ด	----	- ลุ ด ร	ด ร ฟ ร	- ด ค ด
74	- ช - ล	- ด - ร	ด ร ฟ ร	- ด ค ด	- ช - ล	- ด - ร	- ค - ล	- ช - ฟ

ทำนองเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล

68					----	--- ร	- ช ฟ ร	- ด - ค
69	- ช - ล	- ด - ร	ด ร ฟ ร	- ด - ค	--- ช	ลุ ด - ร	ด ร ฟ ร	- ด - ค
70	- ช - ล	- ด - ร	- ฟ - ช	ค ล ช ฟ	----	--- ด ฟ	-- ช ล	- ค - ฟ
71	--- ช ฟ ร	- ด - ร ฟ	-- ช ล	- ค - ร	----	--- ด ฟ	-- ช ล	- ค - ฟ
72	--- ช ฟ ร	- ด - ร ฟ	-- ช ล	- ค - ร	ฟ ร ค ล	- ช - ล ค	ฟ ร ค ล	- ช - -
73	ค ร ค ล	ค ช ล ค	ฟ ร ค ล	ค ช - -	- ล ค ช	ล ช ฟ ร	ฟ ร ค ร	ฟ ค - ค
74	- ค - ล	- ช - ล ค	--- ร ค ล	- ช - ช	ค ร ค ล	ค ช ล ค	ช ล ค ล	ฟ ช - ช
75	- ล ค ช	ล ช ฟ ร	ด ร ฟ ร	- ด - ค	----	--- ร	ด ร ฟ ร	- ด - ค
76	- ช - ล	- ด - ร	ด ร ฟ ร	- ด - ค	----	ช ลุ ด ร	ด ร ฟ ร	- ด - ค
77	- ล ค ล	ช ล ด ร	ด ร ฟ ร	- ด - ค	----	--- ร	----	- ด - ร
78	----	- ฟ - ช	----	- ฟ - ช	- ฟ - ท	--- ท	- ร - ท	- ล - ช
79	- ช - ค	ร ค ท ฟ	- ฟ ท ช	- ฟ - ร	----	- ฟ - ร	- ค ฟ ร	- ด - ค
80	----	--- ร	----	- ด - ร	----	- ฟ - ช	----	- ฟ - ช
81	- ฟ - ท	--- ท	- ร - ท	- ล - ช	- ช - ค	ร ค ท ฟ	- ฟ ท ช	- ฟ - ร
82	----	- ฟ - ร	- ค ฟ ร	- ด - ค	----	- ล ล ล	ช ฟ ช ล	- ค - ร
83	ค ล - ค	- ม - ร	- ค - ล	- ช - ฟ	--- ฟ	ด ร ฟ ช	ล ค ล ช	ล ช ฟ ร
84	--- ร ค ล	- ช - ล ค	--- ร	- ล - ล ค	--- ร	-- ช ช	ล ท ค ร	- - ฟ ช
85	ค ร ค ล	- ช - ฟ	--- ช	ล ช ค ช	- ค - ร	-- ฟ ช	ล ท ค ร	- - ฟ ช
86	--- ร ค ล	- ช - ค	--- ร	- ล - ล ค	----	ด ร ฟ ช	- ล ค ช	ล ช ฟ ร
87	- ร ค ล	- ช ฟ ร	- ร ค ล	ช ฟ - ช	- ล ช ฟ	- ช - ฟ	- ช - ล	- - ด ร
88	--- ล ช ฟ	- ช - ฟ	ช ฟ ช ล	- - ด ร	----	--- ล	- ค - ล	- ด - ร

89	- ร ฟ ร	- ฟ - ล	- ด - ร	- ด - ร	----	--- ล	- ล ด ล	ด ร ด ร
90	- ร ฟ ร	ด ร ฟ ล	- ล ด ล	ช ล ด ร	----	- ล ล ล	ช ฟ ช ล	- ค - ร
91	ค ล - ค	- ม - ร	- ค - ล	- ช - ฟ	--- ฟ	ด ร ฟ ช	ล ค ล ช	ล ช ฟ ร
92	--- ร ค ล	- ช - ล ค	--- ร	- ล - ล ค	--- ร	-- ช ช	ล ท ค ร	-- ฟ ช
93	ค ร ค ล	- ช - ฟ	--- ช	ล ช ค ช	- ค - ร	-- ฟ ช	ล ท ค ร	-- ฟ ช
94	--- ร ค ล	- ช - ค	--- ร	- ล - ล ค	----	ด ร ฟ ช	- ล ค ช	ล ช ฟ ร
95	- ร ด ล	- ช ฟ ร	- ร ค ล	ช ฟ - ช	- ล ช ฟ	- ช - ฟ	- ช - ล	-- ด ร
96	--- ล ช ฟ	- ช - ฟ	ช ฟ ช ล	-- ด ร	----	--- ล	- ด - ล	- ด - ร
97	- ร ฟ ร	- ฟ - ล	- ด - ร	- ด - ร	----	--- ล	- ล ด ล	ด ร ด ร
98	- ร ฟ ร	ด ร ฟ ล	- ล ด ล	ช ล ด ร	----	- ช - ล	- ด - ร	- ด - ร
99	ฟ ช ฟ ร	- ด - ร	- ฟ - ช	- ฟ - ช	- ล ค ล	----	- ฟ - ช	- ล - ค
100	----	- ร ค ค	- ล - ช	- ฟ - ร	- ล ด ร	ฟ ด - ร	- ร ค ล	ช ฟ - ช
101	--- ล ช ฟ	- ช - ฟ	- ช - ล	- ด - ร	--- ล ช ฟ	- ช - ฟ	- ช - ล	- ด - ร
102	----	--- ล	- ด - ร	- ด - ร	- ร ฟ ร	- ฟ - ล	- ด - ร	- ด - ร
103	----	--- ล	- ด - ร	- ด - ร	- ร ฟ ร	- ฟ - ล	- ด - ร	- ด - ร
104	----	--- ล	- ล ด ล	ด ร ด ร	- ร ฟ ร	ด ร ฟ ล	- ล ด ล	ด ร ด ร
105	----	- ช - ล	- ค - ร	ค ล ค ร	--- ช ฟ ร	ค ล ค ร	- ฟ - ช	- ฟ - ช
106	- ล ค ล	----	- ฟ - ช	- ล - ค	----	- ร - ค	- ล - ช	- ฟ - ร
107	- ล ค ร	ฟ ค - ร	ค ร ฟ ช	ล ฟ - ช	--- ล ช ฟ	- ช - ฟ	ช ฟ ช ล	- ค - ร
108	----	--- ล	- ค - ร	- ค - ร	- ร ฟ -	- ล - ช	ฟ ร ฟ ช	ฟ ร ค ร
109	----	--- ล	- ล ด ล	ช ล ค ร	- ฟ ช ล	- ช ค ล	- ช ฟ ร	ฟ ล ค ร
110	----	----	ค ร ค ล	- ล ล ล	- ล ค ช	ช ล ค ล	ค ร ค ล	- ช ช ช
111	- ช ล ช	ฟ ช ล ช	ค ล ช ฟ	- ฟ ฟ	--- ร	- ฟ ฟ	- ร - ฟ	ร ฟ - ร
112	--- ล ช ฟ	- ร - ฟ	ช ล ช ฟ	- ร - ค	----	----	ค ร ค ล	- ล ล ล
113	- ล ค ช	ช ล ค ล	ค ร ค ล	- ช ช ช	- ช ล ช	ฟ ช ล ช	ค ล ช ฟ	- ฟ ฟ
114	--- ร	- ฟ ฟ	- ร - ฟ	ร ฟ - ร	--- ล ช ฟ	- ร - ฟ	ช ล ช ฟ	- ร - ค
115	----	--- ร	--- ล ช ฟ	- ด - ค	- ช - ล	- ด - ร	- ฟ - ร	- ด - ค
116	----	- ล ด ร	ด ร ฟ ร	- ด - ค	- ช - ล	- ด - ร	- ฟ - ล	- ช - ฟ
117	--- ร	- ค - ล	- ช - ร	- ค - ล	--- ช ฟ ร	- ค - ล	- ช - ร ฟ	--- ฟ ร
118	--- ร	ฟ ร ค ล	- ช - ร	ฟ ร ค ล	- ร ค ร	ม ร ค ล	ค ล ช ร ฟ	--- ร ฟ
119	--- ล	- ด - ร	- ด - ร	- ฟ - ร	- ฟ - ล	- ด - ร	- ด - ร ฟ	----
120	- ฟ - ล	- ล ด ร	- ด - ร	- ฟ - ร	- ฟ - ล	- ล ด ร	- ด - ร ฟ	--- ฟ
121	--- ร	- ค - ล	- ช - ร	- ค - ล	--- ช ฟ ร	- ค - ล	- ช - ร ฟ	--- ฟ ร
122	--- ร	ฟ ร ค ล	- ช - ร	ฟ ร ค ล	- ร ค ร	ม ร ค ล	ค ล ช ร ฟ	--- ร ฟ
123	--- ล	- ด - ร	- ด - ร	- ฟ - ร	- ฟ - ล	- ด - ร	- ด - ร ฟ	----

124	- ฟ - ล	- ล - ด ร	- ด - ร	- ฟ - ร	- ฟ - ล	- ล - ด ร	- ด - ร ฟ	--- ร ฟ
125	----	- ล ล ล	ช ฟ ช ล	- ค - ร	- ค ล ค	- ฟ - ร	ค ร ฟ ร	- ค - ค
126	----	- ล ล ล	ช ฟ ช ล	- ค - ร	- ค ล ค	- ฟ - ร	ค ร ฟ ร	- ค - ค

เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้วพบว่า ทำนองส่วนนี้มีความแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง ทางของ เรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล เมื่อบรรเลงสำนวนนี้แล้วจะออกซุ่มทันที แต่ทางเดิมของท่านครู จางวางทั่ว พาทยโกศล จะบรรเลงต่อไปอีก 113 วรรคเพลง ทำนองในส่วนท้ายนี้ผู้วิจัยได้นำไป สอบถามกับเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล แล้วท่านบอกว่าท่านไม่ได้ตัดส่วนท้ายนี้ออกไป แต่โน้ตที่ ท่านได้มีแค่ที่ท่านนำมาปรับเป็นสำนวนของท่านแล้วเป่าอยู่ทุกวันนี้ ผู้วิจัยจึงได้ไปเรียนถาม ท่านครูสำราญ เกิดผล แล้วทราบว่า ในโน้ตของเดิมที่ท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล ให้ครูอาจ สุนทร บันทึกไว้สมัยนั้นมีการบันทึกคำพูดไว้ด้วยว่า “ ไม่เคยให้ใครมากเท่านี้เลย ” แต่ท่านครู สำราญ เกิดผล หากกระดาศที่บันทึกโน้ตที่ครูอาจ สุนทร นำติดตัวมาด้วยสมัยนั้นที่บันทึกคำพูดนี้ ไม่เจอ (เพราะนานมาแล้ว) จึงได้กราบขอความกรุณาท่านครูสำราญ ช่วยค้นหาให้ และ ภายหลังทราบว่าท่านไม่พบกระดาศโน้ตแผ่นนั้น ผู้วิจัยจึงไม่มีโอกาสได้บันทึกภาพ และหลักฐาน ลายมือของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล

ในความเห็นส่วนตัวของผู้วิจัย มีความเข้าใจว่าเหตุที่ท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล ประดิษฐ์ทำนองเพลงให้มีทำนองที่สั้นยาวแตกต่างกันนั้นอาจเป็นเพราะว่าท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล เป็นผู้ที่มีความสามารถอย่างยิ่งในการแต่งเพลงและได้ทำทางบรรเลง ไว้ให้สำหรับวงโยช วาทิตของกองดุริยางค์กองทัพบก กองทัพอากาศ และตำรวจอีกมาก ท่านจึง อาจจะทำทางบรรเลงไว้ให้แต่ละที่มีความสั้นยาวของทำนองเพลงไม่เท่ากันก็เป็นได้ ซึ่งเห็นได้จาก ทำนองสองทำนองที่มีความสั้นยาวไม่เท่ากันในวิจัยฉบับนี้เป็นต้น

ทำนองที่ 26 (ซุ่ม)

ทำนองที่บรรเลงโดยเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล

75	--- ร	ฟ ช ฟ ช	--- ล	-- ค ช	ล ช ฟ ร	ด ร ฟ ช	ล ช ฟ ร	ช ร - ด
76	- ร ฟ ร	ด ร ฟ ช	ฟ ร ฟ ล	- ร ฟ ช	ฟ ร ฟ ร	ฟ ล - ช	ฟ ร ฟ ช	ฟ ร ฟ ด
77	--- ร	ฟ ร - ด	- ล - ด ร	ฟ ร - ด	- ร - ช	ฟ ร - ด	- ล - ช	ฟ ร - ด

ทำนองเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล

127	--- ร	ฟ ช ฟ ช	--- ฟ ล	-- ค ช	ล ช ฟ ร	ค ร ฟ ช	ล ช ฟ ร	ฟ ร - ค
128	- ร ฟ ร	ค ร ฟ ช	ฟ ร ค ล	ค ร ฟ ช	ฟ ร ค ร	ฟ ล - ช	ฟ ร ฟ ช	ฟ ร - ค
129	--- ร	ฟ ร - ค	- ล ค ร	ฟ ร - ค	- ร - ช	ฟ ร - ค	- ล - ช	ฟ ร - ค

เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้วพบว่า ทั้งสองทำนองนี้มีลูกตกเสียงเดียวกัน ส่วนวงเพลงเหมือนกัน การเคลื่อนที่ของทำนองไปในทิศทางเดียวกัน ระดับเสียงใช้กลุ่มเสียงต่างกัน ทางของเรอตรีสุวิทย์ แก้วกระมล บรรเลงโดยใช้กลุ่มเสียงกลาง แต่ทางเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล จะบรรเลงโดยใช้ระดับเสียงกลุ่มเสียงสูง ทั้งสองทางนี้มีจำนวนวรรคเพลงเท่ากัน

ทำนองที่ 27

ทำนองที่บรรเลงโดยเรอตรีสุวิทย์ แก้วกระมล

78	--- ร	ฟ ช ฟช	--- ล	-- คั ช	ล ช ฟ ร	ด ร ฟ ช	ล ช ฟ ร	ช ร - ด
79	- ร ฟ ร	ด ร ฟ ช	ฟ ร ฟ ล	- ร ฟ ช	ฟ ร ฟ ร	ฟ ล - ช	ฟ ร ฟ ช	ฟ ร ฟ ด
80	--- ร	ฟ ร - ด	- ล ด ร	ฟ ร - ด	- ร - ช	ฟ ร - ด	- ล - ช	ฟ ร - ด

ทำนองเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล

130	--- รี่	ฟี่ ชี่ ฟี่ ชี่	--- ฟี่ ลี่	-- คี่ ชี่	ลี่ ชี่ ฟี่ รี่	ดี่ รี่ ฟี่ ชี่	ลี่ ชี่ ฟี่ รี่	ฟี่ รี่ - คี่
131	- รี่ ฟี่ รี่	คี่ รี่ ฟี่ ชี่	ฟี่ รี่ คี่ ลี่	คี่ ลี่ คี่ ชี่	ฟี่ รี่ คี่ รี่	ฟี่ ลี่ คี่ ชี่	ฟี่ รี่ ฟี่ ชี่	ฟี่ รี่ ฟี่ คี่
132	--- รี่	ฟี่ รี่ - คี่	- ล คี่ รี่	ฟี่ รี่ - คี่	- รี่ - ชี่	ฟี่ รี่ - คี่	- ล - ชี่	ฟี่ รี่ - คี่

เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้วพบว่า ทั้งสองทำนองนี้มีลูกตกเสียงเดียวกัน ส่วนวงเพลงเหมือนกัน การเคลื่อนที่ของทำนองไปในทิศทางเดียวกัน ระดับเสียงใช้กลุ่มเสียงต่างกัน ทางของเรอตรีสุวิทย์ แก้วกระมล บรรเลงโดยใช้กลุ่มเสียงกลาง แต่ทางเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล จะบรรเลงโดยใช้ระดับเสียงกลุ่มเสียงสูง ทั้งสองทำนองทั้งทำนองที่ 27 - 28 เหมือนกัน เมื่อหมดทำนองที่ 28 แล้วทางเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล จะลงจบเลย แต่ทางของเรอตรีสุวิทย์ แก้วกระมล จะมีทำนองต่อไปอีก 4 วรรค

ทำนองที่ 28

ทำนองที่บรรเลงโดยเรอตรีสุวิทย์ แก้วกระมล

81	--- ช	--- ช	--- ช	--- ช	- ล ช ช	- ล ช ช	- ล ช ช	- ล ช ช
82	- ล ช ฟ	ร ฟ ช ร	- ฟ ร ฟ	ช ร ฟ ช	- ล ช ฟ	ช ร ฟ ช	- ฟ ร ฟ	ร ฟ ช ร
83	ฟ ร ด ร	- ด - ด	--- ล	-- ฟ ช	- ล ช ฟ	ล ร ฟ ช	- ฟ ร ฟ	ร ฟ ช ร
84	- ฟ ร ฟ	ช ร ฟ ช	- ล ช ฟ	ช ร ฟ ช	- ฟ ร ฟ	ร ฟ ช ร	ฟ ร ด ร	- ด - ด
85	--- ช	--- ช	--- ช	--- ช	- ล ช ช	- ล ช ช	- ล ช ช	- ล ช ช
86	- ล ช ฟ	ร ฟ ช ร	- ฟ ร ฟ	ช ร ฟ ช	- ล ช ฟ	ช ร ฟ ช	- ฟ ร ฟ	ร ฟ ช ร
87	ฟ ร ด ร	- ด - ด	--- ล	-- ฟ ช	- ล ช ฟ	ล ร ฟ ช	- ฟ ร ฟ	ร ฟ ช ร
88	- ฟ ร ฟ	ช ร ฟ ช	- ล ช ฟ	ช ร ฟ ช	- ฟ ร ฟ	ร ฟ ช ร	ฟ ร ด ร	- ด - ด

ทำนองเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล

ทำนองส่วนนี้ท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศลมิได้มีประดิษฐ์ไว้ เมื่อบรรเลงทำนองที่ 27 แล้วจบ จะบรรเลงในทำนองที่ 29 ซึ่งเป็นทำนองลงจบของเพลงเดี่ยวลาวแพน

เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้วพบว่า ทำนองส่วนนี้เรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล นำมาจากทางปี่ในเพลงลาวแพน ที่ท่านต่อมาจากบิดาของท่านมาเพิ่มเติม เพื่อให้บทเพลงมีความสนุกสนานเพิ่มขึ้นไปอีก โดยสำนวนส่วนนี้จะเป็นการเป่าเก็บเป็นส่วนใหญ่

ทำนองที่ 29

ทำนองที่บรรเลงโดยเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล

89	- ซ - ซ	--- ล	--- ค	--- ร	- ม - ร	- ค - ซ	--- ลท	- ค - ร
----	---------	-------	-------	-------	---------	---------	--------	---------

ทำนองเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล

133	- ซ - ซ	--- ล	--- ค	- ร - ฟ	----	--- รฟ	--- มฟ	มีรคมีค-ร
-----	---------	-------	-------	---------	------	--------	--------	-----------

เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้วพบว่า ทั้งสองทำนองนี้มีลูกตกที่ต่างกัน สำนวนเพลงมีความคล้ายคลึงกัน การเคลื่อนที่ของทำนองไปในทิศทางเดียวกัน ระดับเสียงกลุ่มเสียงสูงเหมือนกัน ทางของเรือตรีสุวิทย์ แก้วกระมล บรรเลงโดยใช้การเป่าตรง ๆ ลงตามจังหวะ และมีการพรมนิ้วในโน้ตตัวสุดท้าย แต่ทางเดิมของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล จะบรรเลงโดยการใช้การเป่าขี้ให้เกิดความงดงามในตอนลงจบ และพรมนิ้วในโน้ตตัวสุดท้ายเช่นกัน

สรุปผลการเปรียบเทียบทางเพลงของเรอตรีสุวิทย์ แก้วกระมล และทางของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล

จากการทำการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบทางปี่ในเพลงลาวแพน ของเรอตรีสุวิทย์ แก้วกระมล และทางของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล ผู้วิจัยพบว่าทั้งสองท่านเป็นผู้ที่มีความสามารถในการประพันธ์เพลงปี่เป็นอย่างดี ทั้งสองท่านองมีความไพเราะเป็นอย่างมากและยังคงแฝงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของการบรรเลงปี่ใน กลเม็ดเด็ดพราย กลวิธีต่างๆ ในการทำให้บทเพลงมีความไพเราะยิ่งขึ้น แต่ถึงอย่างไรก็ตามผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าทั้งสองท่านอง มีความเหมือนกันและแตกต่างกันหลายประการ ดังนี้

1. ทางของเรอตรีสุวิทย์ แก้วกระมล จะใช้ระดับเสียงกลางและระดับเสียงต่ำ ส่วนทางของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล จะใช้ระดับเสียงกลางและระดับเสียงสูง
2. ทางของเรอตรีสุวิทย์ แก้วกระมล จะใช้การสลับนิ้วน้อยกว่าทางของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล
3. ทางของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล มีทำนองเพลงในส่วนของอัตราจังหวะสองชั้นยาวกว่าทำนองของทางเรอตรีสุวิทย์ แก้วกระมล
4. ทางของเรอตรีสุวิทย์ แก้วกระมล มีทำนองเพลงในส่วนของอัตราจังหวะชั้นเดียวยาวกว่าทำนองของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล
5. ทั้งสองท่านองใช้ระดับบันไดเสียงในการบรรเลงเป็นบันไดเสียงเดียวกัน คือบันไดเสียงฟา บันไดเสียงที และบันไดเสียงโด
6. ทั้งสองท่านองมีการบรรเลงซ้ำทำนองเหมือนกัน

สรุปได้ว่าทางเดี่ยวปี่เพลงลาวแพนของท่านครูจางวางทั่ว พาทยโกศล ที่ทำไว้สำหรับให้ปี่คลาริเน็ตบรรเลง เรอตรีสุวิทย์ แก้วกระมล ได้นำมาเป็นหลักในการปรับปรุงทำทางใหม่เพื่อใช้สำหรับปี่ในบรรเลงนั้น มีความไพเราะเป็นอย่างมาก สามารถบรรเลงได้ทุกงานตามแต่กาละเทศะของงานที่นำไปบรรเลง อีกทั้งทางเพลงก็ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากทางเพลงเดิมมากนัก หลักใหญ่ๆของการเปลี่ยนแปลงทางเพลงเดิม คือ การปรับระดับเสียงที่ใช้ในการบรรเลง และความสั้นยาว ของทำนองเพลงที่ไม่เท่ากัน